

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 8

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Vasario (February) 22, 1935.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvės Minėta Kilniai

Ruošėsi Klaipėdą Atiduoti Hitleriui

Hauptmann'as Nuteistas Mirčiai

LIETUVOS NEPRIKLAUSO- MYBĖS SUKAKTUVĖS MINĖTA KILNIAI

New York, N. Y. — Suplaukianti į „Tėvynės“ redakciją pranešimai iš kolonijų rodo, kad šiemet veik visose Amerikos lietuvių kolonijose paminėta Lietuvos nepriklausomybės 17ka metinės sukaktuvės. Tuo tikslu surengta įvairūs programai: prakalbos, koncertai, vaidinimai, vakarienės ir šiaip bendro pobūdžio pasizmonėjimai. Kur tik tokie programai įvyko — prakalbomis prisiminta Lietuvos kovos už nepriklausomybę, pasidžiaugta laimėjimu ir išnešta rezoliucijos, pasižadantios dėti pastangas tą nepriklausomybę išlaikyti ir pareikšti protestą priešais lenkus, kurie vargina Lietuvos sostinę Vilnių ir dalį Lietuvos. Taipgi pareikšta griežti protestai vokiečiams, kurie rengiasi atplėsti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Surengtos pramogos lankyta skaitlingai ir dalyvavo se matėsi gerus upas.

Bene pirmutinis Amerikos lietuvių gyvenime nuotikis, tai kad šiemet nepriklausomybės sukaktuvės minėjo ir jaunimas. Tai atliko Brooklyn Lietuvos Radio Valandos lietuvių kalbos mokyklėlių mokiniai, kurie susirinko skaičiuje virš keturių šimtų į Lietuvių Pilięčių Klubą ir išklauė tuo reikalu pasakytas kalbas, patys išpildė dainų programą ir pagaliau išnešė rezoliuciją, kurios pirmoje daly sveikina Laisvosios Lietuvos jaunuolius ir linki jiems išaugti laisvę mylinčiais ir gerais Lietuvos patriotais, ir antroje gi daly sveikina Vilnijos jaunimą, kuriam reikiama gilios užuojautos nešant lenko jungą ir pasižada, valandai išmušus, padėti iš to jungo pašaliosuoti.

Vasario 16, 17 ir kitomis dienomis visuose Amerikos lietuvių naujokynuose skambėjo: „Lai gyvuoją Nepriklausoma Lietuva! Mes be Vilniaus nenu-rimsi!“

RUOŠĖSI KLAIPĖDĄ ATIDUOTI HITLERIUI

Kaunas. — Klaipėdos krašto išdavikų byloje, sausio 28 d. vienas liudininkas, Jurgis Lebartas, įrodė, kad vieną kartą Vanagų kaime buvo suaukutas Zaso partijos susirinkimas. Neumaninkai į tą susirinkimą pasiuntė savo smogiamąjį būrį iš apie 20 jaunų vyrų. Smogikai buvo uniformuoti baltais marškiniais, juodom kelnėmis, apsijuosę diržais ir persijuosę perperiniais dirželiais. Atvažiuo- jant ir Sogovo vado pavadouto- jas Vilius Bertulaitis. Prasidė- jus susirinkimui atvažiuosieji pradėjo šaukti „Heil Neuman!“

Smogikai vadinosi ne vardais, bet numeriais. Kai iš salės buvo išvaryti, tai restorane pradėjo agituoti už Neumaną ir dalyti atsišaukimus. Jie aiškino ukininkams, kad Neumanas esąs tikrasis Hitlerio idėjos vadas Klaipėdos krašte, nes jis buvo Vokietijoje ir ten jį paskyrė Klaipėdos nacių vadu. Smogikai aiškino, kad Neumanas esąs tas vyras, kuris grąžinsias Klaipėdos kraštą Vokietijai ir išvarysias žemaičius. Sakė, kad Tilžėje esą daug ginkluotų vyrų, kurie eis atvaduoti Klaipėdą ir kad greit ateis Hitleris, tada visi lietuviai busi išžudyti.

Jo apylinkėje smogikų būrius organizavęs mokytojas Hak (Haack). Jis koliejęs lietuvius. Tiek buvę sukiršinti, jog atro- dę, kad lietuvius suės dantimis.

HAUPTMANN'AS NUTEIS- TAS MIRČIAI

Flemington, N. J. — Vasario 13 d. džiūrė išnešė nusprendi, kad Hauptmann'as yra kaltas pavogime ir nužudyme Lingbergh'o sunelio. Už tokį prasi- kaltimą teismas pasmerkė Hauptmann'ą elektros kėdei — tai yra elektrą jį užmušti. Jo nu- žudymui laikas nustatyta savai- tėje, prasidedančioje kovo 18 d. Išgirdęs nusprendį kaltininkas labai nusiminė. Nuvestas atgal į kalėjimą, puolė veidu į žemę kaip kuklikis verkė. Sekamą die- ną Hauptmann'as išvežtas į Trenton'o kalėjimą, kur jis bus nužudytas.

Arkalintojo advokatai ren- giasi apeliuoti, nes jie tiki, kad nuteistasis yra nekaltas ir ma- no, kad apeliaciniame teisme bus išteisintas.

Tarpe žmonių dalies ir taipgi daly spaudos eina nepasitenki- nimų, buk Hauptmann'as nu- teistas nebudamas kaltu. Vie- nok bendras Amerikos gyventon- ius nusistatymas yra tas, kad jis vienokiu ar kitokiu būdu šio- je vaikvagystėje ir žmogžudys- tėje yra kaltas ir todėl nuo- sprendžiu pilnai pasitenkinę.

VOKIETIJA PASIRENGUS KARIAUTI UŽ TAIKĄ.

Berlynas. — Vasario 15 die- ną Vokietijos vyriausybė pas- kelbė tai, ką ji atsako Franci- jai ir Anglijai. Ji pasiuntė toms valstybėms notą, kuri trumpa ir aiški. Toje notoje Vokietija reikalauja sau „lygybės“, kai kuriais klausimais bando išsi- sukinėti ir pataria Anglijai su- saukti konferenciją deryboms del oro saugumo pakto. Pažymi, kad jai rupi taika ir kad ji už- tai yra pasirengusi griežton ko- von. Vokietijos vyriausybės ar- gumentuoja, kad Vokietija su nacių tvarka pradeda atgyti ir mano, kad per penkis metus

galės žymiai sustiprėti, todėl vėliau ir tie pakta, kuriais ji susirištų su kitomis valstybė- mis, nebūtų tinkami. Penkiems metams praslinkus, nacių valdo- ma Vokietija gali iškilti tokion galybėn, kad visas pasaulis su ja turėtų rimtai skaitytis.

LINDBERGH'O SUNAUS NE- LAIMĖ KAINAVO \$566,000.

Flemington, N. J. — Saryšy su lakono Lindbergh'o sunaus pavogimu ir nužudymu New Yorko ir New Jersey valsti- joms bei krašto vyriausybei kainavo apie \$566,000. Į šią su- mą įeina ir tie pinigai, kuriuos sumokėjo Lindbergh'as už su- naus išpirkimą. Kitą išlaidų da- lį sudaro piktadarių ieškojimas, visokių dokumentų surinkimas ir teismas.

AMERIKOS VALDŽIA NU- VERSTI RENGESI.

Washington, D. C. — Jungt. Valstijų atstovų būto nacių vei- kimo Amerikoje tyrinėjimo ko- mitetas, kuris tyrinėja netik nacių veikimą, bet ir visokių vei- kimą prieš valdžią, vasario 15 d. raportavo kongresui, kad fa- šistai tikrai darę suokalbį nu- verst Amerikos demokratine valdžią ir įsteigti fašistinę dik- taturą. Laikė tyrinėjimo, gene- rolas Smelvey D. Butler pris- pažino, kad fašistai jam siūlė dides pinigų sumas, jei jis ap- siimtų vadovauti fašistais, su- organizuotų didelę armiją iš buvusių kareivių ir su jų pa- galība užimti Washingtoną, pri- verčiant prez. Rooseveltą arba nusilenkti fašistams arba rezig- nuoti. Komisija gi sako, kad jai pavyko visus gen. Butlerio tvir- tinimus patikrinti, nors suorga- nizavimas armijos ir sudarymas santikių su kitų valstybių fa- šistais Amerikos fašistams ne- pavykęs.

MIEGA JAU KETVIRTI METAI.

Chicago, Ill. — Patricia Ma- guire pradėjo jau ketvirtus me- tus miegoti. Ji užmigo vasario 15 d., 1932 m. ir nuo to laiko nėra atgavusi pilnos sąmonės. Ji visą laiką merdi, nenusivokia kas dedasi aplink ją, bet valgo lengvus valgius ir gali perskal- tyti prie jos akių pridėtus įsa- kymus. Kalbėti ji tačiau negali.

LATVIAI IR ESTAI MINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAU- SOMYBĘ.

Ryga. — Vasario 16 d. Pa- baltijo valstybės minėjo Lietu- vos Nepriklausomybės 17-os metų sukaktuves. Latvija visu savo nuosirdimu prisijungia prie šių Lietuvos iškilių. Vy- riausybės patvarkymu, veik vi- šį Rygos namai ir visos vy- riausybės įstaigos papuoštos Lietuvos vėliavomis greta Lat- vijos vėliavų. Į šias iškilmes Rygos Lietuvos vyriausybė pri- siuntė vidaus reikalų ministerį Rusteką. Latvijos prezidentas Albertas Kviesis latvių tautos vardu priėmė ministerį kaip- d garbės svečią. Atvykusį Lat- vijos ministerį Rusteką pasie- jė pasitikio augštieji Latvijos valdininkai ir atlydėjo Rygon į Lietuvos pasiuntinybę. Panašios rūšies iškilmės vasario 16 d. į- vyko ir Estijoje.

KALTINA ITALIJĄ ARDYME TAIKOS.

Roma. — Abisinijos karalius Haile Selassie, per savo amba- sadorių Romoje, paskelbė pa- reiškimą visam pasauliui, kad Italijos kariuomenės mobilizaci- ja nėra pateisinama jokiais Abisinijos žygiais ir kad tuo Italija nerodo palinkimo taikiu budu išspręsti iškilius gin- čus, bet pasirijusi ardyti taiką.

Gautomis žiniomis, Francija irgi koncentruoja savo kariuo- menę, kad ją pasiuntus į Fran- cijos Samolį žemę, Abisinijos pasieny.

„MACON“ BUVO SILPNAI PASTATYTAS.

Washington, D. C. — Karo laivyno taryba tyrinėja orlai- vio „Macon“ nusikendimo prie- žastį. Iš liudymų paaiškėjo, kad orlaivis buvo silpnai pasta- tytas, todėl ir katastrofa įvy- kusi. Vienas igulos viršininkas iškėlė aiškintą faktą, kad beskreندان orlaivį nulužęs vie- nas skersbalkis. Jis tą lužimą girdėjęs. Ir kai tai nutiko — or- laivis jau buvo nesuvaldomas ir todėl nelaimė įvykusi.

SMULKIOS ZINELES.

Flemington, N. J. — Nuž- dymui pasmerkėtas Lindbergh'o sunaus nužudytojas, Bruno R. Hauptmann, atsišaukia į publi- ką, kad aukotų jo apeliacijos bylai, nes neturint pinigų advo- katai negalėsia atnaujinti jo bylą. Prie to, jis bažijasi, kad Lindbergh'o sunaus nužudyme nekaltas ir kad vaikvagystę ir žmogžudystę papildęs kitas vo- kietis, Fisch, kuris nuvykęs į Vokietiją ir ten miręs.

Berlynas. — Pastaruoju lai- ku pastebėta, kad kai kurie na- cijų partijos vyresnieji viršinin- kai pradėjo mažėti. Išsyk vi- saip apie tai galvata, bet, pa- galiau, susekta, kad jie, Hitle-

Iš Lietuvos

DIDŽIULIS GAISRAS MA- RIAMPOLĖS CUKRAUS FABRIKE.

Prieš penkeris metus Mariam- polėje buvo pastatytas pirmasis Lietuvoje cukraus fabrikas. Jį starė cukraus gamybos specia- listai čekoslovakai. Fabriko pa- statymas bei įrengimas kašta- vo šešis milijonus litų. Ligšiol jame jokių ypatingų atsitikimų nebuvo. Fabrikas veikė visados gana normaliai. Tačiau sausio 26 d. rytą, nežinia del kurių priežasčių, pradėjo degti cuk- raus fabriko sandėliai, kuriuo- se buvo sukrauta 76,000 cent- nerių cukraus (3,800,000 kilo- gramų). Gaisras buvo nepa- prastai didelis ir grėsė pavojus ne tik cukraus gamybai, bet ir aplinkai. Gaisras greitai plėsi- tis ir persimesti į cukraus fab- riką.

Pamatę didžiulę ugnies pa- švaistę, Mariampolės gyventoi- jai nepaprastai sujudė ir šoko gaisrą gesinti. Jiems pagelbon- dėjau iš Mariampolės ir Kauno atvyko kariuomenės ir civilinės ugnagesių komandos, kurios

rio įsakymu, prašalinami iš va- dovybės, pasodinami į kalėji- mus arba koncentracijos sto- vyklas ir ten teisiškai bei bau- džiami už „neišikimybę“.

Brooklyn, N. Y. — Z. Anga- rietis, iš Maskvos, praneša „Laisvės“ redakcijai, kad vasa- rio 17 d. ten numirė V. Kapsu- kas-Mickevičius, stambus komu- nistinio judėjimo darbuotojas. Velionis 1916—1917 metais gy- veno ir darbavosi tarpe Ameri- kos lietuvių darbininkų.

Roma. — Vasario 16 d. Ita- lija išsiuntė pirmą kariuomenės garnizoną į Afriką kovai su Abisinija. Scena buvo jaudinan- ti ir primenanti 1914 m., ku- met kareiviai buvo siunčiami kovoti Didžiojo Karo laukuose.

Honolulu, Hawaii. — Vasario 17 d. japonai minėjo 50 meti- nes sukaktuves pirmosios emi- gracijos į Hawaii salyną. Pirm- mieji organizuoti emigrantai į šią sieto dalį atvyko vasario 17, 1885 metuose, skaičiuje 682 vyrų, 164 moterų ir 102 kudiški. Dabar Hawaii salyne gyvena apie 140,000 japonų. Selebracijos buvo kilnios visa- me salyne.

Paryžius. — Francijos pa- garsėję lakunai — Codos ir Rossi — buvo pasiriję iš Fran- cijos vienu šuoliu nuskristi į Argentiną per Ramųjį Vandė- nyną. Žygis jiems nepavyko, nes sugedo eroplanas ir turėjo, vietos nepasiekę, nusileisti Cape Verde salyne.

Granite, Okla. — Iš valsti- jos kalėjimo, kuriame užlaiko- ma kriminaliniai prasikaltėliai ir kurio vedėja yra moteris, pa- siliusavo 31 kalnys ir išbėgo į laisvę. Pirm to, jie užmuše vieną kalėjimo sargybos nari- Didžiama pabėgėlių sugauta. Kitų dar ieškoma.

per šešias valandas gaisrą ap- gesino. Tuo tarpu dar neap- skaičiuoti gaisro padaryti nu- stoliai. Bet manoma, kad jų bus apie milijonus litų. Gaisro prie- žastį tyria ir padarytus nuosto- lius skaičiuoja speciali valdžios komisija, padedama kriminali- nes kolocijos.

Tokio didumo gaisrų, koks buvo Mariampolėje cukraus fa- brike sausio 26 d., Lietuvoje esti labai retai. Jau dabar gi- dėti įvairiausių spėliojimų apie cukraus fabriko sandėlių pade- gimą. Tačiau netrukus bus nu- statyta tikra gaisro priežastis ir galutinai apskaičiuoti nuos- toliai, kuriuos pranešime vė- liau.

PAVARDŽIŲ IR VIETO- VARDŽIŲ ŽODYNAL.

Vidaus reikalų ministerijos administracijos departamentas p. m. birželio mėn. pradėję pa- vardžių tikrinimą ir vietovar- džių rinkimo darbą provincijoj- ir galutinai apskaičiuoti nuos- toliai, kuriuos pranešime vė- liau.

Klaipėdos Naciai Norėjo Išpro- vokuoti Susirėmimą su Šauliais

Kaunas. — Labai sudėtinga ty įsiveržė Hitlerio smogiamie- valstybės išdavimo byla Lietu- vos kariuomenės teisme narpa- liojama toliau. Visą laiką klau- siami kaltinimo liudytojai. Nors jų dauguma yra susimokę arba pamokyti, kaip reikia teisme elgtis, tačiau duodami teisme parodymus, susipina ir paga- liau pasako teisybę. Teisme daug paslapčių kasdien atiden- gia teisiamašis Adomas Molli- nus, kuris bylos pradžioje pri- sipažino kaltu. Ir dabar jis pasakė, kad pernai, vasario 15—17 d. Neumano partijos nariai norėjo išprovokuoti gin- kluotą susirinkimą su Klaipė- dos šauliais. Tuo tikslu prie partijos centro ir Dr. Neuma- no buvo išstatytos nacių sargybos. Tačiau susirėmimo išprovokuoti nepavyko. To susi- rėmimo pasekmės būtų buvu- sios Lietuvai labai skaudžios. Mat, prasidėjęs susirėmimui, į Klaipėdos kraštą iš Tilžės bu-

ty įsiveržė Hitlerio smogiamie- ji buriai. Kiti liudytojai parodė, kad maždaug vasario mėn. viduryje viešųjų darbų darbininkams bu- vę liepta neateiti į darbą, nes tą dieną turėjimas prasidėti suki- limas. Pažymėtina, kad teisme juo toliau, juo daugiau sunkė- ja teisiamaųjų padėtis.

Pagaliau, teismas išaiškino mokytojam ir kitiems Klaipė- dos krašto valdininkams iš Vo- kietijos siunčiamų „priedų“ pa- slaptis. Pasirodo, kad beveik kiekvienas krašto valdininkas kas mėnu gaudavo prie algos tam tikrus „priedus“. Jų iš vi- so valdininkai gavo kelis milio- nus markių. Tie „priedai“ — tai budavo papirkimas krašto valdininkų, kad jie būtų visa- dos ištikimi Vokietijai ir Klaipėdos krašte vartų priešval- stybinį darbą. Teisme taip pat paaiškėjo, kad kai kurie moky- tojai nemoka lietuviškai. Tsb.

Kaip Baigiama Vytauto Didžiojo Muzėjaus Statyba

Dar 1934 metų pradžioje bu- vo reikštas pagedavimas Vy- tauto Didžiojo muzėjaus staty- mą galimai greičiau užbaigti. Buvo svarstomas sumanymas muzėjaus statymą atiduoti kre- ditan atlikti rangovams. Tačiau paaiškėjo, kad atliekant darbus kreditan, rumų užbaigimas, be jau apmokėtų darbų, kaštuos dar per 800,000 litų. Tuo tar- pu, apskaičiuojant rinkos kaino- mis, galutinam rumų įrengimui reikėjo apie 615,000 litų. Atsi- žvelgiant į tai, buvo nepritar- ta, kad statyba būtų baigiama kreditan (skolon), vyriausybė muzėjaus statybai pernai pas- kyrė 300,000 litų. Praeitų me- tų pabaigoje paaiškėjo, kad Vytauto Didžiojo muzėjui baig- ti talka nedavė to, ko iš jos bu- davo tikėtasi. Todėl trukstant

lėšų, darbų dalį teko sulaukyti. Tie darbai dar kaštuos apie 140,000 litų.

1934 metais Vytauto Didžio- jo komitetas turėjo apie 402,000 litų pajamų ir apie 367,000 lt. išlaidų. Tas išlaidas sudarė mu- zėjaus vidaus įrengimo darbai, įstiklinimas, elektra, vandentie- kis ir tt. Šiuo metu komitetas savo kasoje turi tik 35,137 li- tus. Jeigu pavyks surinkti dar apie 150,000 litų, tai Vytauto Didžiojo muzėjus šiemet bus galutinai baigtas įrengti.

Dabar Vytauto Didžiojo ko- miteto prezidiumą sudaro: pir- mininkas švietimo ministeris prof. J. Tonkunas, jo pavaduo- tojai: adv. Z. Toliušis ir daili- ninkas Žmuidzinavičius, sekre- torius pulk. Brazilevičius ir iž- dininkas inž. Graurogkas. Tsb.

Kaip Lietuvoje Kovojava Su Nedarbu

Šiemet Lietuvoje nedarbo krausimas nėra toks aštrus, ly- ginant jį su kitais metais. Prie- viešųjų darbų sausio mėn. vi- dury dirbo apie 2,000 žmo- nių. Sunkiausias dalykas, tai miestų bedarbių aprupinti darbu ir uždarbiu. Jų šią zie- mą busi iki 8,000. Prie viešų- jų darbų jie visi darbo negali gauti, nes dideliems darbams suorganizuoti tuo tarpu nėra pinigų.

Kaimuose stambesni ukinin- kai dar ir dabar nusiskundžia, kad negali gauti laukų darbinin- kų. Del to, manoma, netrukus surašyti visus miestų bedarbius ir jų daliai darbo parupinti kai- muose, pas stambesnius ukinin- kus.

Šių metų viešųjų darbų fon- do plane paskirta 800,000 litų akmens tašymo ir skaldymo darbams, 500,000 lt. — žemės darbams. Viešųjų darbų fon- do vyriausias tikslas — ne tikslai suteikti bedarbiams dar- bą, bet kartu žiurėti, kad tas darbas būtų produktingas ir kraštui naudingas.

Vykdamt viešuosius darbus, žėjo. Tsb.

daugiausia dėmėsio krepiama į kelių tvarkymą. Taip pat už- ginant jį su kitais metais. Prie- viešųjų darbų sausio mėn. vi- dury dirbo apie 2,000 žmo- nių. Sunkiausias dalykas, tai miestų bedarbių aprupinti darbu ir uždarbiu. Jų šią zie- mą busi iki 8,000. Prie viešų- jų darbų jie visi darbo negali gauti, nes dideliems darbams suorganizuoti tuo tarpu nėra pinigų.

Lietuvoje anksčiau buvo la- bai svarbus svetimšalių darbi- ninkų klausimas. Jų gana daug dirbdavo įvairiuose fabrikuose. Dabar svetimšaliams darbinin- kams darbo leidimai jau neduo- dami. Specialistai svetimšaliai turi per dvejus metus pramo- kyti savo specialybės lietuvių darbininką ir, po to, pats sve- timšalis turi pasitraukti. Sve- timšaliai darbininkai yra labai varžomi ir mažai kur gauna darbą. Del to, jų skaičius pas- kutinuoju laiku žymiai suma-

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklėlių jų sugrąžinimui.

NORAS PASIGARSINTI

Daugiau nei natūralu, kuomet žmogus geidžia užtarnauto kredito už bent kokią naudingą darbą. Tokia prasme kiekvienas nori pasigarsinti laikraščiuose ir niekas negali tokių pageidavimų skaityti blogais norais. Kiekvienas visuomeninį darbą dirbantis žmogus turi teisę reikalauti užtarnauto kredito.

Tačiau dažnai mūsų veikėjų tarpe pasireiškia pasigarsinimo norai ir tokiais atvejais, kuomet tas pasigarsinimas niekam jokios naudos neatneša. Pavyzdžiui gali būti kad ir SLA. kuopų išnešamos rezoliucijos bent kuriais organizacijos reikalais. Pamatinui tokių rezoliucijų tikslu yra atkreipti organizacijos viršininkų dėmesį į vieną ar kita nariams numatomą netikslumą ar viršininkų nenaudingą veikimą organizacijos reikalais. Jokio skirtumo nesudaro, ar tokia rezoliucija bus paskelbta spaudoje, ar ne: organizacijos viršininkai vistiek ją apsvaistys ir atkreips rimto dėmesio į nurodomus rezoliucijoje netikslumus. Jei pasirodys, kad tokios rezoliucijos autoriai netiksliai ar klaidingai reikalus suprasdami neesamus netikslumus surado, tuomet jiems bus tinkamai visas reikalas paaiškintas.

Vadinasi, priėmimas kuopų susirinkimuose bent kokių organizacijos reikalų klausimų rezoliucijų ir jų pasiuntimas atitinkamai organizacijos įstaigai, pilnai tikslą pasiekia. Tačiau gerbiamai SLA. veikėjai tokia tvarka nepasitenkina. Jie, matoma pasigarsinimo tikslais, butinai nori, kad jų rezoliucijos tilptų spaudoje pirmo, negu organizacijos viršininkai turės progos jų adresu parašytas rezoliucijas apsvaistyti ir savo žodį tarti. Turime atminti, kad neretai tokiose rezoliucijose nepamatuotai įtarinėjami organizacijos viršininkai ar kiti veikėjai, visokių priekaištų prirašoma, visokių neįsipildomų reikalavimų pridiktuojama.

Jau pats teisingumo ir žmoniškumo principas reikalauja, kad bent kuo apkalbinamas žmogus privalo gauti progos pasiteisinti, pasiaiškinti jį jam daromus užmetimus pirma, negu jį apkalbinimui nuosprendis bus skelbiamas visuomenės žiniomis. Juo labiau šitos taisyklės reikėtų taikyti organizacijų viršininkams. Net Susivienijimo konstitucija nurodo nariams prasižengimų, jei nepamatuotai bent kokių reikalų yra kaltinami organizacijos viršininkai. O kuomet gerbiamai SLA. veikėjai kaltinančias SLA. viršininkus rezoliucijas skelbia spaudoje pirma, negu viršininkai turi progos jiems daromus kaltinimus atremti, tai sudaro tokia padėtis, kad paskelbiamas kaltinamajam nuosprendis be jokio tardymo. Tokie SLA. veikėjai žygiai reiškia tą patį, jei SLA. viršininkai be jokio tardymo pradėtų bausti jiems nepatinkamus S. L. A. narius ir spenduoti nepatinkamas kuopas. Principe yra vienas ir tas pats dalykas.

Pagaliau, dažnai tokiose rezoliucijose prirašoma nebutų ir nesamų dalykų ir pačios organizacijos reikalais. Tokiu atveju netik diskredituojami visuomenės akse organizacijos viršininkai, nedavus progos jiems pasiaiškinti jį daromus kaltinimus, bet kartu ir pačios organizacijos reikalai falsifikuojami ir organizacija diskredituojama visuomenės akse. Dažnai SLA. kuopų veikėjai visos organizacijos reikalus sprendžia sulig tų sąlygų, kokiose jų kuopos veiktas ir padėtis esti. Bet gi reikia atsimiti, kad visos or-

ganizacijos reikalų negalima matuoti tuo patim mastu, kuris pilnai atitinka vienos kuopos reikalams.

Šiomis pastabomis nenorime pasakyti, kad SLA. veikėjai ir kuopos jau neturėtų teisės reikšti savo individualę nuomonę bent kuriais organizacijos reikalais. SLA. veikėjų ir kuopų nuomonės ir patarimai centraliniams organizacijos viršininkams visuomet buvo ir visuomet bus pageidaujama kooperacija organizacijos reikalų tvarkymo tobulinimui. Tačiau tokius patarimus, pabarimus, priekaištus ir net kaltinimus nedera skelbti spaudoje paliosios visuomenės žinioms pirma, negu organizacijos viršininkai turi progos juos apsvaistyti.

Tik tokiu atveju būtų pateisinamas tokių rezoliucijų skelbimas pašalinėje spaudoje, jei SLA. viršininkai narių ir kuopų pareiškimus visiškai ignomtu. Bet SLA. viršininkai niekuomet to nedarė ir be abejonės nedarys.

NENAUDINGI PAMOKSLININKAI

Nėra nieko lengvesnio gyvenime, kaip kitiems pamokslus sakyti ir barti, kad jie nieko neveikia, kad jie to ir to nepadaro. Tokių pamokslininkų nestinga ir Susivienijime. Štai šimtai lietuvių jaunuolių pabai-gę augštesnes mokyklas — SLA. Pildomoji Taryba ir Apšvietos Komisija kalta, kad šitie jaunuoliai tuojaus neprirašomi prie Susivienijimo. Del susidėjusių aplinkybių SLA. kuopos neveikia, kultūrinių pramogų nerengia — SLA. viršininkai ir komisijų nariai kalti. Valstijų apdraudos departamentai išleidžia naujus patvarkymus fraternalioms organizacijoms — SLA. viršininkai kalti. Ir taip begalo, be pabaigos tik pamokslai, pamokslai, išpeikimas, pabarimas, priekaištai.

Tačiau tie mūsų pamokslininkai su sveikais patarimais, su naudingais planais nepasirodo. Ypatingai tiems pamokslininkams labai smagu jodinėti „kultūrinio neveiklumo“ arkluku. Jiems vis rodos, kad Susivienijime jokio kultūrinio veikimo nėra. Tuo tarpu Susivienijimo kuopos ir apskričiai sulig išgalės ruošia įvairias kultūrinės ir socialio pasilinksminimo pramogas. Bet SLA. centraliniai viršininkai jokio kultūrinio darbo nedirba, mūsų pamokslininkai tikrina jau per metų metus. Tuo tarpu SLA. viršininkai, kaip Amerikos lietuvių gyvenimo vienuotės, savo apylinkėse dirba nemažiau už kitus visuose kultūrinuose darbuose, kokie tik galimi dirbti. Ir koki kitą kultūrinį darbą SLA. viršininkai, kaip tokie, galėtų dirbti?

Tiesa, galima būtų SLA. Pildomajai Tarybai ir Apšvietos Komisijai sudaryti planas kultūriniam veikimui tokia prasme, kad kuopoms galėtų teikti prelegentus, prakalbinkus, instruktorius mokykloms ir kitokius kultūrinio darbo vadus. Bet tokis veikimas surištas su didelėmis išlaidomis. Kur imti pinigų? Lėšų fondas baigia išsiseimti tik butinas organizacijos reikalų administravimo išlaidas padengiant. Pakelk narius į mėnesį bentkūką duoklių — didžiausias trukšmas! Tai iš kur imti pinigų padengimui išlaidų tokio kultūrinio veikimo, kokio mūsų pamokslininkai reikalauja iš Pildomosios Tarybos ir Apšvietos bei Jaunuolių Komisijų?

Yra geru dalyku, kuomet organizacijoj nestinga paraginimų vienuokiam ar kitokiam veikimui. Bet gi tie paraginimai turėtų būti racionali, turėtų būti nurodyti planai ir budai siulomo veikimo vykinimui. Neužtenka pamokslą pasakyti, kad tas ir tas negerai, kad toks ir toks veikimas aoleistas. Tokius netikslumus nurodant kartu reikia patiekti apčiuopiamą planą, nurodyti išgalės tokių trukumų pataisymui, pabildymui.

Racionalus, prie esamų sąlygų įvykdomi gerbiamų SLA. veikėjų patarimai, nurodymai visuomet pageidaujami ir branginami. Tuščias pamokslininkavimas, vien pabarimu

organizacijos viršininkų paremtas, niekam jokios naudos neatneša. Tas tik slopina tą pačią energiją, kokią organizacija dar turi visuomeniniams darbams.

LINCOLNO PRINCIPAI

Vasario 12 d., nemirtinos atmin-ties Jungtinių Valstijų prezidento Abraomo Lincolno gimtadienio šventės proga, net žymūs mūsų valstybės vyrai savo kalbose žymėjo skelbtus velionio Lincolno principus ir patarė dabartiniai prezidento Rooseveltto administracijai tų principų laikytis. Palyginę velionio Lincolno pergyventą krizį del civilinio karo su šiomis dienomis pergyvenamu ekonominiu kriziu tiksliai nurodė, kad šandie Jungtinės Valstijos pergyvena jei ne didesnį, tai ir nemažesnį krizį, negu Lincolno laikais. Todėl esą tik Lincolno skelbtų principų prisilaikant bus galima sekmingai ir šis krizis pergyventi.

Žmoniškumo, pilietinių laisvių, tolerancijos, teisingumo ir sąžiningumo skelbti velionio Lincolno principai turbūt niekuomet nepasens, iki žmonija, kaip tokia, gyvuos. Tačiau mums rodos, kad velionio Lincolno laikų ekonominės ir socialės santvarkos principai šiandieniniam visuomenės gyvenimui visai neatitinka. Lincolnas tuomet nei nesapnavo, kad iš jo gyvenamo miesto, Springfield, Ill., kuomet nors bus galima lėktuvu nusikristi į Vašingtoną keliomis valandomis laiko, kuomet jam užėmė keliolika dienų nuvykti į Vašingtoną arkliais traukiama karieta. Todėl anais laikais Lincolnas negalėjo skelbti tokių ekonominų principų, kurie atitiktų šių dienų reikalavimus, kuomet technikos pažanga kasdien naujus siūprizus teikia. Lincolno laikų ekonominės buklės su šių dienų ekonomine bukle nei palyginti negalima. Tuomet individualio žmogaus visokiai iniciatyvai plačiausia dirva buvo, kuomet šiais laikais individualio žmogaus iniciatyva ir pastangos nieko nereiskia, jokių galimybių neturi.

Tačiau velionis Lincolnas jau tuomet yra išsireiškęs ekonominės ir socialės santvarkos reikalu maždaug sekamai: Kuomet valstybėje atsiranda bent vienas žmogus, kuris norėdamas užsidirbti savo pragyvenimą negali darbo gauti, tai aišku, kad kas nors yra negero su mūsų ekonomine ir sociale santvarka. Todėl velionio Lincolno ir ekonominės bei socialės santvarkos filosofija pilnai sutinka su šių dienų nuomonėmis tų žmonių, kurie tikrina, kad reikalingos stambios reformos, net pamatinis pertvarkymas šiandieninės mūsų ekonominės ir socialės santvarkos.

Lincolnas kaip žmogus, kaip Amerikos patriotas, kaip didis žmonių ir jų laisvės mylėtojas, kaip visokios priespaudos priešas, kaip teisingumo bei tolerancijos pavyzdys bus šviesiu keldrožiu ateinančiom kartom netik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Neturtingo ukininko palapinė davė Amerikai pasaulinės garsenybės amžinai nemirštantį vyrytį asmenyje Abraomo Lincolno.

Surinktos statistikos mažmenų prekybos srityje perėjais metais parodo, kad garsintas departamentinių krautuvų pajamų pakilimas remiasi tik pakilusiomis prekių kainomis, o ne pačių prekių padidėjusiu pardavimu. Prekių pardavimas 1934 metais pasiekė žemiausį laipsnį, negu bent kuriais depresijos metais. Bet pakilusios prekių kainos sudarė 13 nuoš. didesnes pajamas, negu 1933 metais. Tačiau palygynus su 1929 metais šios prekybos apyvarta 1934 metais buvo net 31.5 nuošimčiu mažesnė.

Vienas amerikų laikraštis išsireiškė, kad pastaraisiais laikais įvykęs trynimasis Amerikos-Rusijos diplomatinuose santykiuose pagelbės Amerikai tiek, kad bus sutauptyta apie penki milijonai dolerių, kuriuos mūsų valdžia būtų išleidus pastatymui savo ambasadai namo Maskvoje.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių vedė DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimora, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

APIE ĮVAIRIUS GYDYMO KULTUS.

Rašo Dr. I. B. Bronušas

I. — Osteopatija.

Osteopatiją uždėjo tulas Andrius T. Still'as. Beužsiėmėdamas daktaryste Kansas ir Misso-urij valstijose, jis turėjo nepaprastą, kaip jam išrodė, pasisekimą iš braukinėjimo rankomis laike gydymo įvairių kuno suirimų. Ir taip jis įsivaizdino teoriją, kad ligos, buk paeinančios nuo įvairių kuno sudėjimo pakrikimų; kad žmogaus mašina suira iš priežasties mekaniško jos dalių sugedimo. Jis manė, kad žmogus, savaime, išgyja be jokių vaistų, jei tik jo kunas yra sveikas.

Jis turėjo tokį nepaprastą pasisekimą iš savo tokio ypatingo gydymo būdo, kad 1892 metais Still'as įkūrė savo mokyklą ir padėjo pamatą osteopatiškai sektai. Toji jo mokykla bujojo ir į penkis metus laiko viršaus tuzino jų atsirado. Keletą tokių mokyklų patys osteopatai skaitė abejotomis reputacijos ir vienoje jų norėjo mokyti osteopatijos laisvais.

Nuo 1898 metų organizuotoji osteopatija tobulino savo mokyklas ir jų siekius ir tos pastangos dedamos iki šių dienų.

Bėgyje pastarųjų trijų dešimtų metų, osteopatija daug persimainė. Akyvaizdoje nuolatinio tobulinimo ir keitimo, osteopatiškoji teorija taip išgaravo, kad dabar yra sunku pasakyti, kokių yra skirtumas tarp osteopatų ir medicinos daktarų. Tolygiai, vietoje visiško atsidėjimo ant osteopatiškos manipuliacijos, pradžioje viską išgydandčios, osteopatai laipsniškai pradėjo naudotis įvairiais gydytojams žinomais vaistais.

Šiandien osteopatiškos mokyklos jau mokina chirurgijos ir vaistų naudingumo; ir osteopatiškieji daktarai vartoja, kur tik jiems įstatymai leidžia, įvairius vaistus.

Del Pasisekimo Šeimynos Gyvenime

Ponia K. Stanislovaitienė savo straipsny „Pasisekimas Šeimynos Gyvenime“, tilpusiam „Tėvynės“ 51 numeryje praeitų metų, be ko kito sakė: „Tose šeimose, kur tėvai daugiau mokslo ėję ne kaip pradinės mokyklos, visados geriau sugyveno, nes abu tėvai galėjo plačiau ir dalyką žiūrėti ir teisingiau viską įvertinti“. Nežinau, kaip ponია Stanislovaitienė galėjo taip išsireikšti, nepatėmijusi praktiškojo gyvenimo faktų?

Meš matome šeimas gerai sugyvenančias, kurių tėvai ne tik nėjo augštesnį mokslą, kaip pradinės mokyklos, bet daugelis net ne pradinį mokyklų nematė! Taipgi matome šeimas, kurių tėvai gana augštas mokyklas yra baigę, o vienok nesugyvena. Tą įrodo daugelis perskyrų, ypač iš amerikų augstojo luomo. Jeigu mokykla padidina žmogaus žinybą, tai nepakeičia jo prigimtį, jo pobūdį, jo jausmus. Mokykla išlavina žmogaus galvą, bet neišlavina jo širdies ir net visas pasaulyje mokslas negali padaryti romantiškos meilės išmintingą. Iš amerikų spaudos matome, kad daugelis čia augstųjų mokyklų turi įsteigę specialius kursus del prirengimo jaunuomenės prie šeimyninio gyvenimo. Bet giliau mąstantieji žmonės nurodo, kad ir iš to negali buti kažin kokios pasekmės todėl, kad teorija nuo praktikos labai skiriasi. Mano supratimu, tos šeimynos geriau sugyvena, kurios yra daugiau praktiškai gyvenime apsišvietusios, kurios geriau supranta savo, kaip tėvų, pareigas ir stengiasi jas atlikti; kurios netinginauja, lavinasi ir žengia su gyvenimu, kuriose mažiau savimeilės, o daugiau pakantos, abelmo susivaldymo ir sveiko supratimo (common sense).

Gal poniai Stanislovaitienė

nežinoma, kad dauguma mūsų žmonių, atvykusių iš Lietuvos, nėra lankiusių jokių mokyklų, jei bent iš maldaknygės pramokę skaityti, o vienok čia svetimoje šalyje, sugėbėjo sau gyvenimą sukurti, gražiai išaugino šeimynas, iš kurių šiandien turime daug profesionalų ir net didvyrių! Išmintingam, akykai įvertinti! Nežinau, kaip ponია Stanislovaitienė galėjo taip išsireikšti, nepatėmijusi praktiškojo gyvenimo faktų?

Mūsų laikraščio skaitytojai didelėje didumoje nėra baigę net pradinį mokyklų. Nejaugi jie turi jaustis negalinčiais net savo šeimynoj gerai sugyventi? Ir kamgi reikėtų žiūrėti taip pesimistiškai ir matyt pas žmogus tik tą, ko jie neturi? Geriau kalbėti apie tai, ką turime ir ką galime turėti. Pasiekti rūpiau daugiau mokslo, negu pradinės mokyklos, ne visiems buvo prieinama kad ir prie geriausių norų. Bet tas nereiškia, kad žmogus turėtų pasilikti bemokslui, ypač gyvendamas Amerikoje, Emersono šalyje — šalyje promokslas negali padaryti romantiškos meilės išmintingą. Iš amerikų spaudos matome, kad daugelis čia augstųjų mokyklų turi įsteigę specialius kursus del prirengimo jaunuomenės prie šeimyninio gyvenimo. Bet giliau mąstantieji žmonės nurodo, kad ir iš to negali buti kažin kokios pasekmės todėl, kad teorija nuo praktikos labai skiriasi. Mano supratimu, tos šeimynos geriau sugyvena, kurios yra daugiau praktiškai gyvenime apsišvietusios, kurios geriau supranta savo, kaip tėvų, pareigas ir stengiasi jas atlikti; kurios netinginauja, lavinasi ir žengia su gyvenimu, kuriose mažiau savimeilės, o daugiau pakantos, abelmo susivaldymo ir sveiko supratimo (common sense).

Rodod poniai Stanislovaitienė turėtų but žinoma, kad daug žymių žmonių pasaulyje buvo savamoksliai. Mūsų gyvenime irgi yra gamtiniai faktai, kad savamoksliai gali netik gražiai šeimynoje sugyventi, bet ir socialius visuomeninius reikalus sugeba gerai atlikti. Savaimi įgytas mokslas, tai nelyginant savaimi įgytas turtas, jis yra labiau branginamas ir geriau

pritaikomas prie praktiškojo gyvenimo.

Aš manau, jeigu mūsų laikraščiai talpintų daugiau tokių raštų, kaip p. A. B. Strimačio „Gyvenimo Ruožai“ „Tėvynėje“, mūsų liaudis su didesniu dėmesiu juos skaitytų, tai pasisekimas šeimynos gyvenime būtų atsiektas. Tada ir socialės pramogos turėtų geresnį skonį, nes nereikėtų moterims sukyti, kad nuraminus savo suirusius nervus, arba prie kazyrų brangų laiką praleisti. Tada pas visus būtų apščiiai minčių, apkalbėjimų mūsų bėgančių reikalų bei rišymui įvairiais gyvenimo klausimais.

Kaip tai būtų malonu, kad mūsų profesionalai, augstųjų mokyklų diplomų laikytojai be įvairių pranešimų, padiktavimų, duotų mūsų liaudžiai ką nors gilesnio, pastovesnio, kas pakeltų mūsų liaudies dvasią, pakstintų mintis bei duotų įkvėpimą siekti ko nors augštesnio, kas tobulina mūsų prigimtį bei širdį.

Juzė Dičkienė.

Puikios Mintys

Tulos širdys yra labai minkštos, jas tik pakutenk žvilgsniu ir jos tuoj numokina dejonų ir sentimentų vaistus.

Jaunos merginos grožis turi kalbėti vaidentuvei, o ne jausmams.

Dievas sutvėrė kokię tu pats lauk, kada jis sutvėrė kvailį.

Lengvajausmis elgėsis yra prazūtis viso to, kas gera ir doringa.

Meilė be pagarbos negali siekti toli ar kilti augštai; ji tėra angelas tik vienu sparnu.

Meilė džiaugiasi vien grožy ir doroj.

V. J. B.

J A U N I M O K E L I A I

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrus

Kol jaunais, o broliai, sėk pasiliko grūdus
Ir dirvos nepelėsi! Tuo metu, kada jauni,
Kaip kuns ina stinoti, dvasia jau susaudo.
Vėlu jau prie darbo: nė sėsi, nė pliausi.

Kol dega kruties šventa ugnis toli,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jei menkas ir silpnas net milžinai stoji.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

Dirbkime Susivienijimui

Susivienijimas šiandien yra viena tvirtiausių lietuvių pastogių tarpe užsienio lietuvių. Tai tikra lietuvių tvirtovė. Ir ši tvirtovė yra tokia stipri ir tokia patalioji, kad, nors ją priešas ir puola — bet ji laikosi ir dar ilgai-ilgai laikysis. Ji bene bus tai vienintelė užsieny gyvenančių lietuvių organizacija, kuri ilgiausiai išsilaikys, jei ir taip nelaimingai nutiktų, kad užsienio lietuviams išnyktų prisietų.

Šitai suprasdami tie lietuviai, kurie myli lietuvių, kurie rūpinasi Amerikos lietuvių likimu — del Susivienijimo ir dirba, nes dirbdami del organizacijos — dirba ir del visų lietuvių. Dirba Susivienijimui iš Lietuvos atvykę lietuvių, bet jau nemaža yra ir čia gimusių lietuvių, kurie mūsų organizacijos tikslus suprantą ir kurie taipgi pasižventusiai del Susivienijimo darbuojasi.

Darbuotis del Susivienijimo yra prasmės. Visų pirma, Susivienijimas yra didelė organizacija. Susivienijimas turi savo organą, su kurio pagalba darbuotojų žygius ir vardu išgarsina tarpe visos Amerikos lietuvių. Juk kur „Tėvynė“ pasiekia — ten nė visi lietuvių laikraščiai nepasiekia. Susivienijimas jaunimui ypač tinkamas dar ir delto, kad čia nevaržoma įsitikinimai ar tikyba ir kad SLA. jaunuolių kuopose pilniausiam įsismagėjimui galima veikti sporte, lietuvių ir kultūrinėms linkmėms. Ir tiems darbams dirva labai plati. Kur mūsų jaunuolis nepasieks — ten savo organizacijos kuopą ras, ten savo idėjos draugų užeis. Visa ko reikia, tai veikti. O veikti, kaip matote, reikia. Jei neveiks jaunimas, tai kas gi veiks? Juk senesnieji mūsų darbuotojai jau pradeda nuostoti jėgų. Dauguma jų savo darbus jau nuveikė. Dabar gi jie darbuotės tikisi iš jaunimo. Jei patys lietuviai SLA. ateitimi nesirūpins — jo turtai ir viskas gali atitekti svetimiejiems.

Darbuokimės tad! O darbuodamiesi Susivienijimui — kartu darbuosimės visiems lietuviams, visai mūsų tautai.

Pagaliam, darbuotis Susivienijime yra geriausia. Jaunuolis K. J.

Susiprato

Kol Jonukas buvo tik Jonuku ir artimai santikiavo su motina, tėvu ir visa šeima — jis jautėsi geru lietuviu: mokėjo gražiai lietuviškai kalbėti ir gerbė savo viengencius. Jonukui paaugus ir išėjus „į svetą“, butent pradėjus eiti augstesnių mokslus amerikoniškoje mokykloje, kurią lankydamos buvo atsiskyręs nuo savo šeimos — ir savo nusistatymą link lietuvių jis pakeitė. Bedalyvaudamas su amerikoniais, ir jis pats „tikru amerikonu“ pasijuto. Juk jis Amerikoje gimęs ir augęs. Jis čia mokosi. Šiam kraštui todėl jis priklauso ir kas gi jis yra, jei ne amerikonas?

Pamojo Jonukas (kuris jau buvo nemažas Jonas) į savosios ir „užrietas galvą“, nuėjo pas amerikonus: jis su jais mokėsi, su jais žaidė, su jais dalyvavo jaunimo sueigose ir jautėsi jiems lygus.

Bet patenkintu Jonas jautėsi tol, kol nenutiko įvykis, kuris jam akis atidarė. Lankė jis vieną augstesniųjų mokyklų Naujoje Anglijoje. Didžiama mokinių buvo jankių sunų ir dukterų. Besimokydamas, Jonas įsimylėjo į vieną jankutę, kuri jam patiko ir kuri jį pamilo. Nors Jonas neturtingas, o jo Berta gerojai pasiturinčių tėvų — jiems skirtumo nedarė, nes „meilė akių neturi“.

Baigiant mokslą, Jonas susitarė su Berta apsivesti. Bet kad tai atlikus, Berta pageidavo, idant jos tėvas leidimą jai duotų. Todel jiedu susitarė nuėjo pas Bertos tėvą leidimo prašyti. Perstaciūs reikala, senis rimtai pažūrėjo į Joną ir visų pirmiausia paklausė:

— Kaip tamstos pavardė?

— Jonas Mikaitis.

— Kokios tautos?

Jonas miktėlėjo.

— Gal aš pats atspėsiu, — tęsė se-

nis. — Iš pavardės, rodos esi lietuvis.

— Ne. Aš Amrikoje gimęs. Mano tik tėvai lietuviai buvo...

— O koks gi skirtumas tarpe tėvo ir sumas giminytės klausime? — paklausė Joną senis.

Jonas paraudo. Senis gi kalbėjo:

— Labai gaila, sunau... Gaila ir tavęs, Berta, kad įsižiūrėjai ne tą, kurį privalėjai... Ne, ponas Mikaiti, mano Berta, kiek aš galėsiu gelbėti, už svetimos kilmės žmogaus netekė. Pats irgi pasiieškok iš saviškių tarpo... Sudiev, jaunąs kavalieriau! — lyg pasityčiodamas baigė senis.

Išėjęs, Jonas ilgai galvojo. Naktį ir kitą jis negalėjo užmigti. Pagaliau, jis prisiminė savo vieno profesoriaus aiškinimą, kad gimimas bent kuriame krašte dar nereiškia žmogaus kilmės. Jo kilmė arba tautybė nustato tėvo kilmę. Tai Jonas gerai apgalvoto ir susiprato.

Kuo Jono su Berta romansas baigėsi — nežinau. Žinau tik, kad šiandien Jonas yra vienas darbtesniųjų Amerikoje gimusių lietuvių jaunuolių ir dirba savo tautos žmoniems, nes pats amerikonas jam atidarė akis, įrodydamas, kuo Jonas yra.

Filosofas.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

VARNENAS ŠNEKUTIS.

Senas girios sargas turėjo varnėną. Jis tą varnėną išmokė kelis žodžius ištarti. Senis, parėjęs namo, kartais sušukdavo:

— Varnėnėli, kur tu?!

— Ve kur, ve kur! — tuojau atsakydavo varnėnas.

Kaimyno sunus, vardu Juozukas, dažnai lankydavosi pas senį. Juozukui labai patikdavo varnėno šneka. Jis labai panoro įgyti sau tokį paukštį.

Kartą atėjo Juozukas pas senį, kai jo namie nebuvo. Juozukas susigavo varnėną, įsikišo į kišenę ir jau buvo besirengias eiti namo. Pakyšt pro duris senis ir, jėjęs į vidų, šuktelėjo:

— Varnėnėli, kur tu?!

— Ve kur, ve kur! — suriko, kiek galėdamas, paukštelis Juozuko kišenėje.

Juozukas paraudo, kaip vėžys, ir verkdamas pasižadėjo seniui niekuomet svetimų daiktų neliesti.

VARNAS IR ANGIS.

Išalkęs varnas surado miegančią priešais saulę angį ir, pagavęs ją savo snapan, nešėsi patogion vieton, kad ten ją suėdus. Angis, besirangydama, pasiekė varno galvą ir įgėlė. Angies įgėlimas buvo mirtinas, ir varnas, mirdamas, tarė:

— Koks žiaurus mano likimas! Aš maniau radęs gardų kąsnelį, o pasirodė, kad netik jo nesuėdžiau, bet dar ir savo gyvastį praradau.

MANO MOTINELĖ

Iš jos išmokau aš galvoti; Pirmus žodžius tartot Išmokė motina.

Patyriau meilę ir godas, Jos rupestį manim, opas, Pirmoji buvo motina.

Ir žingsnį žengt išmokė ji, Ir kelią rinko laimės link — Brangioji mano motina.

„Duobė, sunau, čia neik; „Eik ščia, šičion kreipk“, Sakydavo man motina.

Gal alkanas buvau? Troškau? Ne... vargo nemačiau Ant rankų motinėlės.

Naktis ji nemiegojo: Lopys mane dabojo — Vis ta geroji motinėlė.

Bet jau takai užžėlė... Saulutei tekant nebekėlė Manęs iš miego motinėlė...

Ji liko kažin kur toli... Mus skiria jūra, taip gili — Pasielkt močiutę negali.

Dabar ji sėngalvė... Jėgas josios sugėlė — Auginant jai mane.

Bet aš močiutės nemiršiu. Kol gyvas busiu, kol mirsiu — Minėsiu brangią motinėlę.

J. Krukonis.

Young Lithuanians, I Address You

Christina Staneslow, Jaunuolių Kom. Pirm.

Lithuanians in America are now at the crossroads. The young Lithuanians of America are beginning to shoulder a great responsibility, though not all of them are aware of it. That responsibility is to carry on the job of keeping the Lithuanians together. Our parents and grandparents did this by founding the fraternal Lithuanian Alliance of America. Soon — in another ten years or so — the future of Lithuanians in America will rest entirely in our hands. Let us not betray that trust.

Just now you do not realize the importance of this trust. You think you are an American (though the term has never been exactly defined). Perhaps you have even changed your name from Pavasaris to Spring or Kalvauskas to Smith. Perhaps you live in an American mixed-race community. But test yourself by this: doesn't the sound of a Lithuanian folk song stir you? Doesn't the sound of Lithuanian spoken in some unexpected place cause you to look eagerly for the speaker? Do you believe that you can really escape and forget the fact that you are born Lithuanian? If you think so, you are mistaken. If you try to get away from your racial ancestry, you will be violating the streams of your subconscious mind which depend upon racial heritage and will bring misery and emptiness of spirit on yourself. Humans, like trees, need roots, and ours must be sunk in our own racial background. I don't mean for us to associate only with Lithuanians, for after all, we live in America and would surely not want to live anywhere else. We must act according to conditions. But let us consider the conditions in America. It is an anomalous country as far as nationality goes. Nowhere in the world do we find such a conglomeration of various races and nationalities. All of these races, especially in the second generation, have been considerably modified in their ways by the influence of the original Anglo-Saxon culture. But they have not become Anglo-Saxons. Nor can they. The sooner we adopt all that the cosmopolitan world considers culture, polish, and civilization, the better for us. But we have to base it on our own heritage of Lithuanian culture. This has been at time difficult for we had to gain appreciation of our background from our parents, and they, remembering only the hardships endured in their own land under foreign oppression, wanted to forget this background. Only in rare instances have they been able to impress their children with this need for solidarity, this feeling we have for people of our own kind, this sense of at-homeness which companionship with our compatriots gives us. Yet our parents acted upon it instinctively. They grouped themselves into colonies of settlers and formed organizations for mutual aid, which they found would come to them from no other source. They found, as we shall find, that only in union there is strength.

The problems which faced our parents were different in detail from those that face us, but basically they are the same: to progress culturally and economically, to gain social security as far as possible, to prevent our submersion into an unrecognized, un-individualized mass. It was Dr. Jonas Šliupas who first made the Lithuanians conscious of themselves in this country, who helped to free them from the powerful Polish influence which stretched its hand even to these shores. It was he who founded a newspaper in Lithuanian, who helped to organize the progressive element, who studied and wrote historical books to make them realize that they were an entity. So far, but few voices from among the American born generation have been heard in this urging of ourselves to recognize ourselves. Socrates' statement, „Know thyself“, applies to us as much as to the Greeks of antiquity, whose descendants we are thought to be. If you know who and what you are, you will have a respect for yourself which no street gamin can break down by a cry of „Hunky“ or „Litvak“. (To be continued)

Iš Didžiojo Karo Šmėklos

Parašė St. Miliuskas.

(Užbaiga)

— Klausyk! Tu dėkavok Dievui, kad pulko vadas šianakt tave į karo lauko teismą nepasiuntė, o turėjo pasiųsti. Vakar 93 pulko sušaudė keturis... Bet atmink, dabar eisi į penktą kuopą ir tarnauk. Jei liksi gyvas, tai karo teismas įvyks karui pasibaigus ir žiurint į tavo nuopelnus, caras imperatorius baismę dovanos arba skaudžiai baus. Dabar eik prie virtuvių, pavalgyk ir eik į 5-tą kuopą.

Virtuvės stovėjo už kalniuko. Čia gavau tirštos žirninės griubos ir pavalgės bei dar katiukų pasisėmęs buvau palydovo nuvestas ant ugnies linijos.

Nepažįstamas simpatingas kuopos vadas mane suramino, patardamas tuojaus kasti sau griovį, nes su aušra prasidės ugnis, tai galiu žuti. Nurodė man vietą. Žemė bent per keturis colius jau buvo įšalusi ir kiek aš ją su kastuvu nedaužiau jokio ženklų nebuvo. Gavau kirvį ir prakirtęs plutą iškasiau pailgą griovį, kuriame galėjau atsigulti, bet sėdėti buvo dar per šėklus. Štai pasimatė aušra ir vos tik nublanko naktis, kai prasidėjo vokiečių pragariška artilerijos ugnis. Svedininiai krito tai prysaky, tai užpakaly apkasų. Štai mačiau, kai burininko apkasos butgaliai augštai į orą pakilo ir aplink isibarstė, o nuo burininko, kuris tik valandėlė buvo sveikas ir gyvas nei šmotukų nebliko. Mane bėrė žemės ir smulkios krintančios granatų škeveldros. Šaltis surakino mano sąnarius ir aš gulėjau pailgoj duobėj su silpna sąmone, belaukdamas, kada nukris čia granata ir pasibaigs mano kankynės. „Kad tik greičiau vakaras ateitų, gal bus pasitraukimas. Tada... aš lėksiū pas vokiečius. Rusams aš daugiau mekariauju“, — samprotavau sau.

Pagaliam atėjo vakaras. Nurimo artilerijos ugnis ir aš pavakarieniauėš ėmiau kasti savo apkasą. Apie vidurnaktį atėjo kuopos papildymas. Mane paškyrė grandiniu ir įsakė komanduoti naujai atvykėliais, kurie jokio supratimo apie apkasas neturėjo. Tai buvo rezervistai totoriai. Visi vyrai stiprūs, geraširdžiai, bet savotiško nusistatymo.

— Ar senai, draugas, čia esi? — jie klausė.

— Ooo! jau nuo pradžios karo...

— Brangutis, mokink mus, ką čia daryti, nes mes nieko nežinom.

— Tuojais kasti apkasą ir jį dengti, nes jei iki ryto nebus gilaus apkasos, tai su šviesa vokiečių artilerija iš mūsų košę padarys!... — pabaidžiau totorius. Pastarieji čiupo kastuvus ir bemanant buvo išgastas augščiau galvos griovis. Šautuvams padarėm skyles ir apkasą uždengėm lentgaliais ir žemėmis. Dabar šrapneliai mumis užgauti negalėjo.

Ėmė aušti ir vėl prasidėjo patrankų perkunija. Totoriai, pirmą kartą į apkasas pakliuvę, susispaudė vienas prie kito ir veik žado netekę sėdėjo nekalbėdami. Aš rukaių pykę, sėdėdamas kitam apkasos krašte. Pagalvoti buvo apie ką. Juk užpakaly riegojo pergyventa visa tragedija ir kas valandėlė galėjo kristi granata ir aš išnykčiau kaip vakar dieną burininkas.

Totoriai ėmė kalbėti apie tai, kaip butų galima pakliuti į nelaisvę.

— Juk tamsta ne rusas, tai ko kariauji? — sakė jie. — Po velniais su jais! Jie mus iki čion it gyvulus varė ir visur tyčiojosi, tad ar mes privalome guldyti galvas už carą ir jo ponus, kurie mus nekenčia?

— Taip ir aš sakau, vyrai! Tik vakar mane ko tik karo lauko teismas mesušaudė.

— Viii, trach! — sprogo tiesiai virš apkasos šrapnelis ir šimtai škeveldrų užbėrė apkasą. Jei ne uždanga, mes čia sveiki nebūtume išlikę. Tantai totoriai dar daugiau paskatino prie pasitarimo „baigti karą“.

— Jei jūs nebijote ir manęs klausysite, tai šianakt galim „karą baigti“. Girdėtis, kad naktį pulkas trauksis atgal, tai tamsoje galėsim pasiliukti. Svarbu tatau padaryti tuojaus, kai tik bus gultas įsakymas rikiuotis kur nors nurodytoje vietoje.

— Klausom, klausom prieteliai! — šnibžėjo totoriai.

Sutemo. Atvažiavo virtuvės ir pranešė eiti maisto. Totoriai bijojo iš apkasos išlysti, tad katiukus paėmęs nuėjau išilgai linijos prie bataliono štabo.

Maždaug už trijų kilometrų dešinėje prasidėjo ataka. Šautuvų ugnis susiliejo į vieną spragėsimą, o artilerijos šūviai rodos visi nukrypo į tą vietą. Šautuvų ugnis patankėjo ir šičia. Staiga kulka čia pat sušypė ir aš pajutau, kad kairėj rankoj neturiu katiuko, bet

daugiau nieko nejutau. Paskui priėjęs prie upelio pajutau, kad man šilta darosi ir apčiuopiau šlapią ranką ir kojos šlaunį. Mutraukęs pirštine apčiuopiau iš rankos besisiburbiantį kraują. „Aš sužeistas“, pamaniau ir dabar pajutau, kad man koja ir ranka staiga ėmė brinkti. Vandens upelį atsigėręs, be vakarienių atėjau pas totorius ir degtukais pažiebė radome, kad man peršauta šlaunis ir rankos du pirštai.

— Mes prapuolė!... — suaimanavo totoriai. Jie man padėjo iš apkasos išlipti. Šautuvą atidaviau burininkui ir nuėjau žaizdas perrišti. Vos-ne-vos pagaliau pasiramstydamas dasivilkau iki bataliono štabo. Čia žaizdas perrišo, užsiregistravo ir tuojaus išsiuntė į užpakalį. Čia jau radau visą armiją sužeistųjų. Apie sužeistųjų nuvežimą nebuvo ir kalbos. Kas šiek tiek galėjo paeiti, turėjo eiti. Aš kaip rąstas sutinusia koja, pagaliau pasiramstydamas ėjau tuo pat vieškeliu, kuriuo mane trys dienos atgal atvarė. Bet buvo viltis, kad nors kokį mėnesį pasilsėsiu kol žaizdos sugis, o paskui bus matyti kaip elgtis. Kariauti už svetimus reikalus, aišku, jokio noro nebuvo. Dabar svarbiausia — poilsis. Štai traukiniu pasiekiau Varšavą, paskui Rygą, kur apie pusantro mėnesio teko pasilsėti ir pasigydėti. Paskui vėl atgal į savo dalį. Dalį radau ties upe Ranka ir man parupo kaip nors įsigauti atgal į prožektoristų komandą. Atėjęs į pulko štabą, pareiškiau senam pulko vadui, kuris taipgi buvo pasigydėjęs, kad kiek girdėjau prožektoristai sugedo ir nešviečia, tad ar neleistų pulko vadas man juos apžiūrėti ir pirm, negu į kuopą nueiti, juos sutaisyti ir sutvarkyti, nes be manęs jų nesutvarkys, kadangi jų žinovų nei komandoje nei kitose dalyse nėra.

— Gerai... aš laukiau kada mūsų trukšmadasis sugrįžtų. O dvidešimtis penkis į pasturgalį ar neįkretė?

— Norėjo sušaudyti, pone vade, bet kaip matote dar ir dabar gyvas...

— Na, tai eik į prožektoristų komandą, pamink į nagą aparatą ir tuos muzikus ir žiurėk, kad šianakt prožektoristai jau šviestų.

— Negaliu pasižadėti, pone vade. Truksta man nekurių įrankių, bet kiek bus galima — pasistengsiu, kad jie žibėtų.

Komandą radau miške, netoli pulko štabo. Sniegu uždengtose žemėj patalpose sėdėjo man senai pažįstama komanda.

— Labas!

— Ooo! labas prieteliai! — sušuko visi ir tuojaus užgulė klausinėti.

— Sugrįžau, vyručiai, ir vėl busim draugai.

Komanda nudžiugo, nes ji jau laukė, kada ją išformuos, nes apratai sugedo ir nešvietė. Tuojaus ėmiau aparatą tvarkyti ir vakare visi buvo tvarkoj. Viršila nuėjo pranešti į pulko štabą, kad aparatai jau veikia ir galim šviesti. Štabe nudžiugo ir mano pozicija sustiprėjo. Prožektoristo tarnyba, mors ir apkasuose, nėra tokia pavojinga, kaip eilinio kovotojo.

Taip iki galo mano fronto tarnybos išbuvau prožektoristų komandos mechaniku.

Kas atsitiko su abazo leitenantu ir žiauriuoku viršila? Ogi sekancią dieną, man išvykus į pulko štabą, jie buvo išsiųsti ant pirmos linijos į kuopas. Leitenantas už savaitės buvo užmuštas, o viršila gyveno dar tris mėnesius. Jis gavo leitenanto lėpsnį ir ties Visna liko nukautas. Aš gi išlikau iš to baisaus karo gyvas ir sveikas.

VAIZDAS IR MINTYS.

Pridengdamas šviesos kraštus, perkunas bando jau ratus, į burį debesius suvaręs, jiems rųstų rųstų žodį taręs... Pranyksta tamsūs vakarai — užstos jų vietą jau tikrai; audros apsunktinti nešėjai, lašeliai smulkūs — pranokėjai jau jos iš toli kur atklysta į lanką čia, kur šienas vysta. Saulėleidį audros vardu, mosuodamas žaibų kardu, perkunas didis panaikina ir viltį — rodosi — skandina lietaus banga, bet — kitą rytą sutiksime ją nematytą: jau po audros, skaistesnė viltį — ir ji mus kels ir lieps mums kilti! Tai kas, kad dingsta vakarai!... Toliau — šviesos ar nematyti?!

(Prie Vilčatavos mokyklos).

Arėjas Vitkauskas.

S. L. A. REIKALAI

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

OFICIALUS S.L.A. PIRMO APSKRIČIO KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Mes, žemiau pasirašiusieji, šiomi pranešame, jog pusmetinis S.L.A. pirmo apskričio suvažiavimas įvyks 1935 metų, kovo mėnesio 31 dieną, McAdoo, Pa. Pradžią suvažiavimo lygiai 1-mą valandą po pietų.

Visos kuopos, gyvuojančios šio apskričio ribose, yra prašomos išrinkti atitinkamą skaitlių delegatų ir prisijusti į šį suvažiavimą.

Jeigu kuri kuopa delei kokios nors priežasties negautų apie šį suvažiavimą pranešimo laišku, tai prašome tokių kuopų ir kartu visų kuopų laikyti šį pranešimą oficialiu pranešimu ir išrinkti delegatus.

Vardą gatvės ir antrašą svetainės, kurioje šis suvažiavimas įvyks pranešime vėliau per S. L. A. organą „Tėvynę“.

Turime daug svarbių reikalų aptarti, kurie liečia apskritį ir kartu visą Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Todėl prašome visų kuopų suvažiavime dalyvauti su kodidžiausiu skaičium delegatų.

Kuopos gyvuojančios šiuose miestuose bei miesteliuose yra prašomos prisijusti į suvažiavimą savo delegatus: Hazleton, McAdoo, Coldale, Tamaqua, Tuscarora, Middleport, New Philadelphia, Port Carbon, Tower City, Minersville, Seltzer City, Marlin, Pottsville, St. Clair, Frackville, Gilberton, Shamokin, Kulpmont, Mt. Carmel, Ashland, Girardville, William Penn, Williamstown, Shennandoah, Mahanoy City.

Gerbiame, susirinkime skaitlingai ir atlikime Susivienijimui didelius ir naudingus darbus.

Su gilia pagarba,

Ant. Stanickis — pirm.,
Florence Lukas — sekr.

PRANEŠIMAS S.L.A. 3-ČIO APSKRIČIO REIKALAMS.

Šiomi pranešu S.L.A. 3-čio apskričio nariams, kad šaukiamas susirinkimas vasario 24 d., 1935 m., Lietuvių Mokslo Draugijos salėje, neįvyks ir yra atšaukiamas. Priežastis yra ta, kad S.L.A. Vice Prezidentas p. J. K. Mazukna negalės dalyvauti šiame susirinkime, nes jisai turi išvažiuoti tą dieną į New Yorką.

O. Ivanaukaitė,
S.L.A. 3-čio apskr. rašt.

S.L.A. 10-TO APSKRIČIO REZOLIUCIJA.

S.L.A. 10 apskričio delegatai savo metiniame suvažiavime, sausio 20 d., 1935 m., Polish Veterans Home, 1629 — So. 10-th St., Milwaukee, Wis., didžiama balsų užgyrė sekama rezoliuciją:

Kadangi nuo pat Detroito 38-to Seimo įvairiose lietuvių laikraščiuose telpa visokio turinio šmeižtų, net ir inkriminuojančių straipsnių, paliejančių S.L.A. ir Pildomąją Tarybą, taipgi pastovias komisijas.

Tad mes delegatai papeikiame šitokį elgesį spaudos, o ypačingai laikraščius „Sandarą“ ir „Vienybę“, kurių priedermė yra S.L.A. apginti nuo insinucijų, nes viršininkai laikraščiai persistato kaip S.L.A. gynėjai.

S.L.A. 10 apskr. pirmininkas

C. K. Braze,
Raštininkas H. Labanauskas.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

LEE PARK, PA.
„Surprise Party“.

Sausio 26 d. minėta ponios Ižganaitienės 41 metų gimtadienio suktakuvės. Ponia Ižganaitienė yra našlė, savo vyrą palaidojusi jau trys metai atgal. Kada jos vyras gyveno — Ižganaitiai buvo linksmi ir sugyveno su visais kogažiausiai. Ižganaitienė dabar gyvena su dviem sūnais ir dviem dukterimis gražiai ir sėkmingai. Jų artimiausieji ir iškėlė svetainėje jiems baliuką, kuriame dalyvavo 47 šeimynos.

Apie 8 val. išpuošę stalus gėlėmis, apstatę gardžiais valgiais ir gėrimais ir pyragu su 41 žvaigute. Laikė vakarienės jubiliejui įteikta dovana ir lietuviška muzika gražiai pagrojo. Ponas Ižganaitis pasakė gražią prakalbą, už ką susilaukė gausingo delfų plojimo. Ponia Ižganaitienė, jos du sūnys ir dvi dukterys buvo labai susijaudinę ir širdingai dėkojo visiems atsilankiusiems.

Bankieto surengime daugiausia dalyvavo ponas Maščinskienė, Amšiejienė ir žilinskienė.

Ponia Ižganaitienė yra darbinė moteris. S.L.A. 68 kuopoje ji yra vice pirmininke. Bankietė todėl ir buvo daugiausia S. L. A. nariai.

Ponia Ižganaitienė su savo velioniu vyrų buvo užsigyvenusi gražią nuosavą namą ir gražią šeimynėlę. Jos vaikai yra augtinami ir auklėjami lietuviškoji dvasioji. Viena dukterė yra išėjusi augstą mokslo ir gražiai lietuviškai kalba.

Linkiu poniai Ižganaitienei dar ilgai-ilgiu pagyventi ir dar ne vieną tokį gražų baliuką surengti.

Svečias.

KENOSHA, WIS.

IŠ S.L.A. 212 Kp. Veikimo.

S.L.A. 212 kp. vasario 3 d. turėjo metinę šventę, kuri pavyko finansiniai ir moraliai. Scenoje buvo statoma komedija „Jaunystės Karštis“. Kadangi lošėjai: J. Masilonis, F. Kvederis, E. Bagdonaitis ir S. Leviskas buvo priręgti gerai, tad ir lošimas atlikta vykusiai.

Taipgi buvo koncertinė dalis ir galima drąsiai pasakyti, kad labai puikiai atlikta, nes sukiesta geriausias vietinės spėkos, kurios gali konkuruoti su pirmiaisiais lietuvių dainininkais bile kur, k. t. Dailės Rateljio choras pilname sanstate, kurį dirigavo p. Puras, puikiai išpildė 4 dainas, o ypač publiškai patiko daina „Čivir Bam“. P. l. G. Klivickaitė soprano ir p. A. Weston, kuriems pianu asistavo p. J. M. Gafney, irgi savo numerius atliko labai gerai. Bet kitaip ir negalėjo būti, nes galima juos priskirti prie profesionalų muzikos srity: p. A. Weston dainuoja iš vietinės radion stoties, o p. l. G. Klivickaitė baigusį augstą muzikos mokyklą ir turi stiprų soprano.

Ponia J. M. Gafney užlaiko muzikos mokyklą. Ponia J. Jelevskienė, kuriai pianu asistavo p. l. Raščius, taipgi musų kuopos narys F. Bagdonas su duktere E. Bagdonaitė irgi atsižymėjo šį vakarą, padainuodami po kelias dainas. Tad visi svečiai grožiojosi šiuo vakaru ir buvo girdėti kalbų, kad senai toks rinktinis sąstatas lošėjų ir dainininkų buvo matytas musų mieste.

Iš dalies čia kreditas priguli ir rengėjams, kad sugebėjo atlikti jiems pavestą sunkų darbą.

ba ir visų darbo su žideliu pasiūventimu, kad vakaras būtų sėkmingas, o ypač prisijei padirbėti J. Marcinkevičiui ir H. Labanauskui, kurie pasirūpino dainininkais, taipgi rinko apgarsinimus del programo knygelių kas atnešė šimtą dolerių pelno; o A. Kvedaras priręgė lošėjus, F. Povilanskis rupinosi išplatinti bilietai ir buvo gspadorium vakaro. Taipgi ir kiti rengėjai, k. t. Bučnis, F. Jankauskas, A. Gedvilienė, dirbo sušilę jiems pavestą darbą ir turėjo net šauktis pagalbininkus.

Nariai, abelnai, atsilankę skaitlingai ir svečių buvo matyti iš Racine, Wis. ir Waukegan, Ill. Šis vakaras duoda pavyzdį musų visiems, jog dirbant ir remiant visiems sutartinai, visados daug galima nuveikti.

Tą pačią dieną buvo S.L.A. 212 kp. susirinkimas, kuriame buvo svarstomos rezoliucijos reikale patvarkymo Pildomosios Tarybos persikėlimo į žemesnį laipsnį apsaugos tų narių, kurie skolingi Centrai; taipgi užgirtos ir kitos rezoliucijos, k. t. mažinti išlaidas Centre, paskelbti vardus delegatų kaip buvo valsuota del pakėlimo 5c. į pašelpos lėšų fondą.

Ekonominė padėtis musų mieste kiek pagerėjo, bet bedarbių randasi daug ir visi laukia su nekantrumu ką duos nauji patvarkymai senato ir prezidento.

Lietuvius kounsilmanas, S.L.A. 212 kp. iždininkas Martin, pagelbėjo p. Nekrošui išgauti lėšų del važiavimo į Lietuvą, kur jis turi ukį. Tai nebuvo lengvas darbas, nes jisai išgyveno Amerikoje apie 30 metų, bet moteris ir vaikai gyvena Lietuvoje. Kaip apysienis žmogus darbo jau gauti nebegalėjo niekur, tad su pagalba J. Martino, žmogus galės užbaigti gyvenimą ramiai savo gimtinėje.

Narys.

HARTFORD, CONN.

IŠ S.L.A. 124 Kp. Baliaus.

Sausio 26 d. įvyko S.L.A. 124 kp. metinis balius. Oras tą vakarą buvo gražus ir svetainė visiems vietos lietuviams gerai priprasta, bet balius, nežinia kodėl, buvo labai neskaitylingas.

Nors mažas būrelis susirinko, bet vakarą praleido linksmai ir draugiškai. Vakaro šeimyninės — p-nios Mikolainienė ir Misiu-nienė — svečius vaišino skaniais užkandžiais ir lengvais gėrimais. Prie alaus patarnavo p-nai Anyčius ir Dičkus. Prie išlaimėjimų visą tvarką vedė p. Slipka, o p. Mašiotas pardavos, kurios gali konkuruoti su pirmiaisiais lietuvių dainininkais bile kur, k. t. Dailės Rateljio choras pilname sanstate, kurį dirigavo p. Puras, puikiai išpildė 4 dainas, o ypač publiškai patiko daina „Čivir Bam“. P. l. G. Klivickaitė soprano ir p. A. Weston, kuriems pianu asistavo p. J. M. Gafney, irgi savo numerius atliko labai gerai. Bet kitaip ir negalėjo būti, nes galima juos priskirti prie profesionalų muzikos srity: p. A. Weston dainuoja iš vietinės radion stoties, o p. l. G. Klivickaitė baigusį augstą muzikos mokyklą ir turi stiprų soprano.

Ponia J. M. Gafney užlaiko muzikos mokyklą. Ponia J. Jelevskienė, kuriai pianu asistavo p. l. Raščius, taipgi musų kuopos narys F. Bagdonas su duktere E. Bagdonaitė irgi atsižymėjo šį vakarą, padainuodami po kelias dainas. Tad visi svečiai grožiojosi šiuo vakaru ir buvo girdėti kalbų, kad senai toks rinktinis sąstatas lošėjų ir dainininkų buvo matytas musų mieste.

Iš dalies čia kreditas priguli ir rengėjams, kad sugebėjo atlikti jiems pavestą sunkų darbą.

jus visoms S.L.A. kuopoms skirsitų Pild. Tarybą, vietoje kuopų išsirikimo, nes nariai nesilaiko kuopų gydytojų patarnavimo ir eina pas svetimtaučius, kurie tankiai buna nesąžiningi ir ligonių blankas išpildo pagal nagelio naudą, nepaisydami S.L.A. gerovės. Dažnai paneigia gydytojus, kurie yra teisingi ir sąžiningi savo tautai ir lietuvių organizatoriams. Centras, užmo kės gydytojams iš ligonių pašelpų. Taipgi ir su naujų aplinkantų įstojimu tas pats, nes dabar dažnai atsitinka, kad neišpildo blankas teisingai ir į S. L. A. įsiskverbia ligoti arba metus sumelavę. Įstojimas lai bus sureguliuotas taip, kad iš kuopoms prigulinių įstojimų mokesčiai Centras apmokės už aplikanto egzaminavimą.

Tas S.L.A. bus naudinga, lietuvių gydytojais nebus užmiršti. Didelėse kolonijose sergančių yra daug, pažiūrėjus blankas, ligonių yra, kurių blankas išpildo gydytojai svetimtaučiai, net iki 65 nuosimčių, kaip vienas Centro rekordus matęs pranešė. Musų tautos profesionalai paneigti ir naudojami svetimtaučiai iš S.L.A.

S.L.A. 291 kp. turi savo knygyną, kuriame yra 200 tomų knygų.

Jonas J. Nienius,

FOREST CITY, PA.

IŠ S.L.A. 2 Kuopos Veikimo.

S.L.A. 2-ra kuopa gavo blankas ir paraginimą iš S.L.A. Sekretoriaus gerb. M. J. Viniko, kad musų 2 kuopos sekretorius, iždininkas ir organizatorius būtų patatstyti po kaučija. S.L.A. 2-ros kuopos nariai apsvartę sutiko pildyti S.L.A. įstatus ir Pildomosios Tarybos patvarkymus ir reikalaujamą kaučiją užstatyti.

Musų 2 kuopos sekretorė, gerbiama Cna Poškaitė-Nieniu-vienė yra atsakanti turte, čion Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaite, gražiai lietuviškai kalba ir rašo, teisingai veda rekordus ir finansus, kad geriaus už ją nieks negalėtų atlikti. O musų kuopos iždininkas, gerb. A. Kazlauskas taipgi yra čia gimęs ir augęs šviesus lietuvis, pasiturintis biznierių ir populiarių vyras, pasaulinio karo veteranas. Tai aišku, kad musų kuopos valdyba susideda iš žymių ir gerai pasilaikančių asmenų, o bet gi kuopa kaučiją užsistatė.

Narys.

WEST FRANKFORT, ILL.

IŠ S.L.A. 311 Kp. Susirinkimo.

S.L.A. 311 kuopos laikytame susirinkime sausio 6 d., 1935 m., svarstant kuopos bėgančius reikalus, prieita prie paskelbimo pranešimo Pildomosios Tarybos kaslinį pakėlimo nariams mokesčių po 5 centus į lėšų fondą. Tuojaus kilo narių protestas prieš Pildomosios Tarybos tokius žygius. „Pranešime sakoma, kad depresijai užėjus, lėšų fondas ištūstėjo ir butinai turim pakelti nariams mokesčius į lėšų fondą. Taigi mums rodos, kad dabartiniu laiku didelė didžiama narių yra depresijos prislėgti ir kaip tik išsiga-li užsimokėti paprastas organizacijai mokeskis.“

Toliaus, „Tėvynės“ numerį 4-tam S.L.A. Prezidentas ilgą straipsniu nurodo kaslinį tų penkių centų. Toliaus parodyta skaitlinė nuo 1929 metų iki 1933 metų ir parodo kiek metuos 5 metus lėšų fondas turi trukumo. Bet tas trukumas mums aiškiai matomas, nes 1930 metais, Chicagos Seime, S.L.A. Sekretoriaus raportas skamba, kad narių geram stovy S.L.A. yra 22,000, bet mes dabar irgi matom, kad narių dabartiniu laiku yra tik 15,000, tai sumažėjo darbas Sekretoriaus ir redaktoriaus ir viso

Centro darbininkų ir Pildomąji Taryba turi mažiau darbo ir gali su mažesniais išlaidomis apseiti, nes narių vienu trečdaliu mažiau, negu buvo 1930 metais. Mes reikalaujam, kad Pildomoji Taryba atšauktų tas uždėtas mokeskis.

Komisija:

Jonas Norušis,
Mikolas Senkus.

NUO REDAKCIJOS. — Šia proga norime tik tiek pastebėti gerb. S.L.A. 311 kuopos veikėjams, kad jau atvejų atvejais „Tėvynėje“ buvo nurodyta priežastys ir meišventingos aplinkybės, kurios padidino darbą kaip Centro Raštinėje, taip ir S.L.A. Prezidentui bei Iždininkui. Nors narių skaitlius sumažėjo, tačiau narių aptarnavimo darbas netik nesumažėjo, bet dar padidėjo. Sergančių narių skaitlius esti arti tas pats, kokis buvo 1930 metais, nariams pastuokų suteikimas taipgi padidino darbą, visokių nenormalumų pasireiškimas, kaip narių nuneštos duoklės ir kt. apkrauna Centrą nepaprastu darbu, kurio iki 1930 metų pabaigos visiškai nebuvo.

Bet tikrinimas, kad del narių sumažėjimo net „Tėvynės“ redaktoriaus darbas sumažėjo, tai yra daugiau nei keistas. Juk nariai gauna tokio paties didumo „Tėvynę“. Prieg tam, jei nariai palygins šiių dienų „Tėvynės“ įtampą su 1930 metų įtampa, tai atras, kad šiandien „Tėvynėje“ telpa apie vienu ketvirtadaliu raštų daugiau, negu 1930 metais. Tuomet „Tėvynėje“ nemaža raštų buvo statoma 12 punkto šriftu ir daugiau skelbimų budavo. Dabar „Tėvynėje“ statoma 10 punkto šriftu, išskiriant tik Redakcijos straipsnius, ir del ekonominio sunklaikio skelbimai žymiai sumažėjo. Vienok gerb. S.L.A. 311 kuopos veikėjai randa galimui tikrinti, kad ir „Tėvynės“ redaktoriui darbas sumažėjo. Galia, kad S.L.A. veikėjai, organizacijos reikalais išvadas darydami, nesiskaito su realybe ir visai nepaiso ką jiems aiškina ir nurodo organizacijos viršininkai.

Pranešimas S.L.A. 311 Kuopos Nariams.

S.L.A. 311 kuopos nariams pranešu, kad kuopa nutarė permąnyti dieną ir vietą kuopos susirinkimams. Dabar susirinkimai bus laikomi Lietuvių Namų Bendrovės Svetainėje, 105 E. 4-th St., kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį, 2 valandą po pietų. Meldžiu įsistėmyti, kad sekantis susirinkimas įvyks 10 dieną kovo, Lietuvių Namų Bendrovės Svetainėje. Meldžiu visus narius atsilankyti.

V. S. Kreivėnas—užr. rašt.

SPRINGFIELD, ILL.

S.L.A. 275 Kuopos Reikalai.

Šiomet S.L.A. 275 kp. valdyba buvo išrinkta sausio mėn. metiniame susirinkime. Vasario 10 dieną naujoji kuopos valdyba užėmė savo vietas. Buves pirmelninkas Stasys Janarauskas pakvietė V. Černauską pasakyti naujai išrinktiems viršininkams įvesdinimo — „inauguration“ priesaiką. Visa valdyba bus nauja, išskiriant finansų sekretorių P. Pečioką, kursai ruoštingai tarnauja nuo šios kuopos susitvėrimo. Kiti senieji viršininkai nekandidatavo šiais metais, nes nenori amžinai tie patys viršininkauti. Pasimainyti yra gerai. O daugelio žmonių yra sakoma, „kad nauja sluota geriau sluoja“. Naujoji kuopos valdyba susideda iš rimtų ir darbščių žmonių. Todėl, reikiai tikėtis, kad jie darbuosis labai savo kuopos ir visos organizacijos.

Senieji viršininkai visi išdavė

iš pereitų metų savo darbuotės raportus. Gerai apdirbti raportai buvo pirmininko Stasio Janarausko ir fin. sekretoriaus Petro Pečioko. Pilnų suaugusių kuopoje narių turime 149. Vaidų 15. Kuopos ižde pinigų turime \$75.66 ir uždarytume Ridgely banke \$35.70. Susirinkimas visų viršininkų raportus priėmė. Kaucijos viršininkams nutarta \$1,000.

Buvo paklausimų ir apie lėšų fondui pakėlimą 5 centų. Rimtai paaiškinus taip ir paliko. Matyt, kad musų kuopos nariai supranta savo organizacijos labą ir jos būtinuosius reikalus. Jaunuolių „base ball“ jautka nutarta palaikyti ir sekančią vasarą. Jaukto vedėju išrinkta drg. A. Latonis, tas pats, ką ir pereitą vasarą buvo.

Buvo kalbėta ir apie prirašymą naujų narių. Organizatoriai labai pageidauja naujos konstitucijos su jos naujais skyriais, kad ji kogeičiausia pasirodytų. Girdi, kaip naują konstituciją turėsime, tai bus lengviau naujus narius gauti — ypač jaunuomenę.

V. Černauskas.

CLEVELAND, OHIO.

IŠ S.L.A. 14 Kp. Susirinkimo.

S.L.A. 14 kuopos susirinkimas įvyko trečiadienio vakare, vasario 6 d., 1935 m. Susirinkimą atidarė pirm. F. Baranauskas. Pasaukta valdyba, kurios narių nesirado trys, perskaityta užrašai pereito susirinkimo ir priimta.

Toliau skaitoma susirašinėjimai ir patėmyta, kad S.L.A. Sekretorius parašęs, jog tie nariai, kurie buvo Centro knygos suspenduoti pereitą vasarą prieš Seimą, yra surasta gerame stovyje. Buvo daroma paktėjimais link F. J. Žurio stovio, kuris buvo išrinktas delegatu į praeitą Seimą ir Centras tada buvo paskelbęs suspenduoti, o dabar atitaisoma kaip klaida. Bet kaip mes visi taip ir Centro Raštinė gali padaryti klaidą.

Naujų narių nebuvo, tik vienas persikėlė iš Elizabeth, Pa. kuopos, t. y. narys A. Balčiunas.

Tarpe komisijų raportų pateikė raportą Lietuvių Darželio komisija, kuri pareiškė, kad viskas vedama tvarkoje ir darželio sąjunga turi apie \$1,200 savo ižde.

Baliaus komisija raportavo, kad musų parengime sausio 20 d., š. m., įėjų buvo \$121.25 ir išlaidų buvo \$108.78, uždarbio buvo \$12.47. Atsižvelgiant į tai, kad tą vakarą buvo ir kiti du parengimai, tai kuopa jau džiaisi, kad išėjome gana gerai ir ačiu nariams už skaitlingą atsilankymą — pasirodė peko. Mes esame dėkingi geriems norams musų darbininkų ir baliaus gspadoriaus Vl. Židžiuno geram tvarkymui.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo komisija pranešė, kad surengtas gražus parengimas vasario 10 d. Iš ligonių raportų pasirodė, kad turėjome du ligonius, A. Kisieliene ir Dr. J. T. Vitkų, kuris jau sveiksta nuo pavojingo kraujo užnuodijimo. Visi nariai išreiškė užuojautą savo seniausiam kuopos dr-rui kvotėjui ir buvo mums malonu sužinoti, kad Daktaras sveiksta ir jau sugrįžo į namus iš ligoninės.

Perskaityta rezoliucija, kuri buvo pasiūsta į Centrą ir laisikas iš S.L.A. Centro Raštinės ir priimta su instrukcija kuopos valdybai, kad jei Pildomoji Taryba neleis talpinti musų rezoliucijos organe, kad ją patalpintų pašalinėje spaudoje.

Toliau nutarta atnaujinti „robbery insurance“, kurią musų kuopa turi, jei ištiktų nelaimė, kad iždininką arba kitą

kuopos viršininką su kuopos pinigais kas apiplėštų. Toliau musų kuopa nutarė rengti du piknikus šią vasarą ir jau pradėti rengtis prie S.L.A. Seimo, kuris įvyks Clevelande 1936 m. Tuo tikslu išrinkta komisija, kuri bus oficialė Seimo ir visų parengimų nuo dabar ligi S.L.A. Seimo užsurėtoja. Į komisiją išrinkta šie nariai: F. Baranauskas, J. Brazauskas, K. S. Karpis, F. J. Žuris, A. M. Praskevičius, Florence Dagilaitė ir P. Vasiliauskas.

Apart kuopos reikalų, matyti musų eiliniai nariai domosi ir visos organizacijos reikalais. Pirmas klausimas buvo pakeltas link narių paskolų. Buvo reikalaujama, kad kuopos valdyba užklaustų Centro, į kurį fondą Centras deda atmokėtas narių skolas. Kaip suprantama, pinigai, kurie yra skolinami nariams duoklėmis užsimokėti yra imami iš Našlių ir Našlių Fondo, tai kaip narys atsimoka skolą, ar tie pinigai buna gražtinami į Našlių ir Našlių Fondo ar į lėšų fondą? Jei tuos pinigus Centras deda į lėšų fondą, tai su koku išrokavimu ir kodel? (Paskolintais iš S.L.A. Našlių ir Našlių Fondo ir Seimų tam reikalui paskirtais pinigais įsteigtas laikinas Narių Bedarbių Fondas, iš kurio skolinama nariams ir į jį dedama narių sugrąžintos paskolos. Kuomet nariai sugrąžins visas paskolas ir kuomet daugiau toskios paskolos nebus nariams reikalingos, paskolintos sumos iš Našlių ir Našlių Fondo bus gražintos atgal šiam fondui. Su tokiu supratimu Pild. Taryba tas sumas iš S.L.A. Našlių ir Našlių Fondo pašėmė bedarbių narių pagelbai pasilaikyti organizacijoj ekonominio krizio laikui. „Tėv.“ Red.)

Toliau nariai labai neužganėdinti, kad musų Pildomoji Taryba moka tokias augstas išlaidas už „foreclosures“. Kadangi ir musų mieste geriausios firmos nusileido ligi 50 dol. už visą darbą paėmėme namo už skolą, o musų Pild. Taryba moka net iki 1,000 dol. už tą darbą nekuriomis atsitikimais. Kodel?

Trečia pastaba, tai paaiškinamas Pild. Tarybos, buk jie reikalauja iškilus dirba šiokią ir šventą dieną ir dar vakarais už tą pačią algą, kurią jie gauna. Taigi narių manymu, delko S.L.A. Sekretoriaus išlaidos už paskutinį bertainį 1934 m. siekia net \$767.35 išskyrus jo algą? Nors jis ir važinėjo Pennsylvanijos valstijoje, bet už bi-lietų tiek negalėjo išiešti, o už laiką tik ima nuolatinę algą ar jis bus Centre ar kitur darbuosis. (Del S.L.A. Sekretoriaus išlaidų sumos, matyt, gerb. S.L.A. 14 kuopos nariai sukludo. Pirmiausiai, S.L.A. apyskaita už paskutinį 1934 m. bertainį „Tėvynėje“ dar netilpo ir nariai jos matyti negalėjo. Tylpsoje „Tėvynėje“ S.L.A. apyskaitoje už 1934 m. 3-čią bertainį nėra tokios sumos S.L.A. Sekretoriaus išlaidoms išmokėta. S.L.A. Sekretorius Dr. M. J. Vini-kui išmokėta liepos mėnesyje \$138.13, tai viskas. Šita S.L.A. Sekretoriaus sąskaita jima ke-lionės, viešbučio ir kitas smulkias išlaidas, panaštas dalyvaujant pereitam S.L.A. Seime Detroito ir Pildomosios Tarybos keturių narių poseiminėje konferencijoje Pittsburghe. Kokiū būdu šioje apyskaitoje surasta net \$767.35 S.L.A. Sekretoriui išmokėtų jo išlaidų, tai mums nesuprantama. Nieko panašaus nėra. „Tėv.“ Red.)

Delei paaiškinimo S.L.A. Prezidento, kad Seimo nariai, kaip ir valstijos legislatoūros nariai, turi galią tarti musų organizacijos reikalus per 2 metu, bet

nekurie nariai nori žinoti delko Prezidentas nepaaiškino, kad jie turi teisę tarti dalykus tik suvažiavę, o ne per krivulę. Šis dalykas nėra korespondento išmisas, tik padavimas susirinkimo eigos ir diskusijų link musų organizacijos reikalų. Ir šis dalykas buvo diskutuojamas šaltai ir taisiškai be jokių ypatybių link musų Centro ir apkalbėjus šiuos dalykus, susirinkimas vienbalsiai nutarė, kad musų valdyba išgautų iš Pildomosios Tarybos aiškų ir teisingą atsakymą šitiems klausimams.

F. J. Juris.

NORWOOD, MASS. Šaunus SLA. 131 Kuopos Parengimas.

SLA. 131 kuopa rengia puikų vakarą: prakalbą, koncertą ir vakariene sekadienį, vasario 24 d., Lietuvių Name, prasidės 4 val. popietį. Kalbėtojai bus Adv. Ch. J. Kalinauskas ir Adv. F. J. Bagočius. Apart dainininkų bus Bostono Stygų Orkestras.

Prie skanios vakarienos bus lietuvių išdirbystės pagarsėjusio Kremono alaus. Sirdingai kviečiami lietuviai ir lietuvaits dalyvauti mūsų šitam iškilingam parengime. Užtikrinam, kad visi busit pilnai patenkinti.

Kviečia Rengėjai.

NEW KENSINGTON, PA. SLA. 192 Kp. Parengimas.

SLA. 192 kuopa rengia pavelskų vakarą šeštadienį, kovo 2 d., Ukrainų Salėje, 1400 — 4-th Ave., Arnold, Pa., pradžia 7:30 val. vakare. Pavelsklus rodys p. J. Januškevičius, kuris pereitą vasarą nutraukė garsiakalbius judžius, iš Lietuvos gyvenimo. Atsilankę pamatysite Lietuvos jūros pakraščius, girias, upes, kariuomenę, ukininkus, ukų ir miestų darbus, matysite ir tuos vieškelius, kuriais vaikščiojote gyvendami Lietuvoje savo gražiausiose jaunystės dienose. Žodžiu, šiame parengime jausitės kaip Lietuvoje.

Todel sirdingai kviečiame visus vietas ir apylinkes SLA. narius ir visus lietuvius atsilankyti į šį judumų pavelskų vakarą, nes tik retais atsitikimais gauname progos tokius vaizdus pamatyti iš mūsų senosios tėvynės gyvenimo. Tikietai suaugusiems 35c., vaikams 15c. Todel atsiveskite ir savo vaikučius pamatyti judumose pavelsklose kalbančią Lietuvą.

Visus sirdingai užprašom — Rengimo Komisija.

GRAND RAPIDS, MICH. IS SLA. 60 Kp. Susirinkimo.

SLA. 60 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 1 d. Susirinkimą vedė kuopos pirmininkas J. Jankauskas. Du valdybos nariai susirinkime nedalyvavo, tai organizatorius ir išdo globėjas.

Skaityti du laiški iš Pildomosios Tarybos ir priimti. Naujų ligonių nebuvo, tik diskusuoja garsinimas „Tėvynėje“ buvusio šios kuopos nario p. Gustainio, kaip sergancio nuo lapkr. 12 d., p. m. Paaiškėjo, kad šis narys jau iš mūsų kuopos išbrauktas už nemokėjimą duoklių. Nutarta tuo reikalu atsisiklausti Centro.

Kuopos narys V. Giraitis prašė pašelpo iš SLA. Našlių ir Našlių fonlo nors \$10 į mėnesį. Susirinkimas pripažino reikalingu V. Giraičiui pašelpą suteikti, nes jau du metai mirus jo moteris ir jis augina dvi dukreles, tuo tarpu yra bedarbis. Išrinkta komisija ištirti šį visą reikalą, kuri rekomenduos Centru pašelpą suteikti.

Vienas narys iškėlė klausimą delei pakėlimo 5c. mokesties pašelpo skyriaus nariams į lėšų fondą. Kada mes esame val-

džios apkraunami nepaprastais mokestimis, kaip „sales tax“ po 3c. ant kiekvieno dolerio ir privalam jas sumokėti, vienok žmonės nesijaučia nuskriausti, visi sutinka, kad ekonominė depresija privertė tai daryti. Taip mes nejausime ir tų 5c. į mėnesį mokėdami SLA. reikalams.

Sekantis SLA. 60 kuopos susirinkimas įvyks kovo mėnesio pirmą penktadienį, Sunų ir Dukterų Dr-jos salėje, 7 val. vakare. Visi kuopos nariai privalote atsilankyti į šį susirinkimą.

J. Karsokas.

ALBANY, N. Y. IS SLA. 235 Kp. Susirinkimo.

Vasario 7 d. įvyko SLA. 235 kuopos mėnesinis susirinkimas Lietuvių Atletikos Klube. Naujai išrinktoji valdyba, kuri buvo įvesdinta sausio mėnesio susirinkime, atsilankė beveik visa. Pirmininkas K. Kulikauskas atidarė susirinkimą. Užrašų rašt., P. Juodžius, protokolas perskaitytas ir vienbalsiai priimtas. Finansų rašt., A. Grigaitienė, pranešė, jog nariai pihai užsimokėję ir ligonių nesiranda, kas linksma girdėti.

Knvgų peržiūrėjimo komisija išdavė pereitų metų apyskaitą. Pasirodė, kad pereitais metais veikimo jokio nebuvo. Knvgos atitinka viena antrai ir raportas pasirodė aiškus ir tvarkingas, kuris ir buvo priimtas.

K. Kulikauskas perstato du nauju nariu: Juozą Busilą ir jo sesutę Marę Busilą, kurie priimti vienbalsiai.

Baliaus rengimo komisija išdavė raportą, jog salė ir muzikantai jau pasamdyti ir tikietai jau atspausdinti. Raportas priimtas ir išrinkta darbininkai del rengimo baliaus.

Minimas balius įvyks kovo 24 d., St. Casimir's Hall, 309 Sheridan Ave., Albany. Toje gražioje salėje, prie gero Shesky's orkestro ir skanių užkandžių (turėsime ir lietuviškų saldinių tik šiais metais iš Lietuvos atgabentų) visi galėsime smagiai laiką praleisti. Šia proga nuolankiai prašome kuoskaitlingiausai atsilankyti kaip albanikiškius, taip ir Schenectady, Amsterdamo ir kitų artimesnių kolonijų lietuvių, o užtikrinu, kad užgavėnias turėsime linksmas ir paminėtinas.

SLA. 235 kuopos sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d., Lietuvių Atletikos Klube, 288 Colonie St. Malonėkite visi atsilankyti ir išgirsite baliaus ir kitų komisijų raportus ir užsimokėkite užvilktas duokles.

LAWRENCE, MASS. SLA. 41 Kp. Darbuotė.

SLA. 41 kuopos sausio 6 d., 1935 m., įvykusiame susirinkime rinko naują valdybą. Valdyboje pasiliko beveik visi tie patys viršininkai, išskiriant tik išdo globėjį urėdus. Valdybos sąstata yra sekamas: A. Pivnickas — pirm., A. Bagdonas — vice pirm., J. Indulis — prot. rašt., P. Baumila — „finansų rašt.“, K. Vidunas — izd., J. Petrukonis ir J. Kuncevičius — izdo globėjai ir V. Baliukonis — susirinkimų tvarkdarys. Taip pat lieka tie patys, Dr. D. C. Mikolaitis ir Dr. P. Užkurys — daktarai kvotėjai. Be to, išrenkamas kuopos organizatorius P. Bauma ir kuopos korespondentas J. Kunca, o ligonių lankytojais p-nia M. Vidumienė ir J. Indulis.

Prašjus rinkimams, nutariama suruošyti metinę vakariene su prakalbomis, kuri kaip buvis „T.“ Nr. 3 rašyta, įvyko. Prakalbose žmonių atsilankė gausingai, tik, deja, del pablogėjusio oro negalėjo visi kalbėtojai atvykti. Todel teko tik su vietiniais kalbėtojais — Dr.

D. C. Mikolaičiu, kun. M. V. Vaitkaičiu ir K. Vidunu tenkintis. Vėliaus po išsamių kalbų, p. M. Pauliukaičio vadovystėje gražiai sudainavo kelias daineles Panos Marijos tautiškos parapijos choras.

Po to visi nuėjo vakarieniauti — kas turėjo įsigijęs pasą. Čia vėl minėtas choras sudainavo kelias daineles. O prie stalų patarnavo p-lė Vanda Baumiliutė, Vyta. Vidunas ir J. Indulas.

Vakarienos šeimininkai — K. Vidunas, A. Pivnickas; pomios Burokienė, Savulionienė, M. Vidumienė ir Baumilienė. Be to, šiai vakarienei aukojai kai kurie asmenys pinigais ir produktais, tai yra: ponis M. Vidumienė davė \$1.25 vertės keiką, ponis Vaikelionienė pyragų ir keiką \$1.50, o ponios Burokienė ir Savulionienė aukojų po dolerį. Šis vakaras davė \$25 pelno. Pažymėtina, kiek buvo anksčiau rengta pramogų vis duodavo kuopai nuostolius.

Tiesa, randasi kuopoj narių, kurie yra nepatenkinti tos vakarienos ruošimu. Jie sako, kad kokia kompanija tai vakarienei susidarius, tai bus nežinoma tikrai, ar teisingai viskas išeis. Taigi, gerbiame, turite išrinkę valdybą ir valdybos nariai jei miega, prikelkite, kad išduotų raportus susirinkimui: kiek tokių tikių buvo išsparduoti (tas viskas kuopos pirminko žinioj). O del tikrumos, tai turite irgi revizijos komisiją, kuri visus kuopos finansinius reikalus peržiūri ir surandats tiesą. Čia baimės nėra, tik kuopos nariai nemiegokite, bet veikite, lankykites į susirinkimus. Tuomet jūs matysit kuopos padėtį moraliniai ir medžia-

liai, kaip savo penkis pirštus. Tuomi nepatenkintas S. L. A. 41 kuopos narys p. Raišis ir kiti.

SLA. 240 Kp. Jubilėjus.

OREGON CITY, ORE. SLA. 240 Kp. Jubilėjus.

SLA. 240 kp. turėjo paminėjimą 25 metų sukaktuvių kaip 240 kp. susitvėrė. Buvo surengta šokiai ir vakariene, tik del prasto oro žmonių nedaug te susirinko. Bet labai gražiai viskas buvo surengt, katrie atsilankė, buvo užganėdinti.

Liud. Stanevičius yra šią kp. suorganizavęs ir yra seniausias šios kp. narys ir yra išrinktas kuopos pirmininku. Jam buvo įteikta dovanų sidabrinis žiedas su jo vardu ir su kuopos No. 240 ir jis pasakė trumpą, bet gražią prakalbą kaip jis suorganizavo 240 kp. ir ragino, kad lietuviai, katrie dar nepriguli prie SLA., kad prisirašytų ir būtų SLA. 240 kp. nariais.

Ačiū visiems dalyvavusiems portlandiečiams, kad nebijodami ne prasto oro atsilankė į mūsų kuopos 25 m. paminėjimą. Ypatinai ačiū williamietiečiams. Gaila, kad mes, lietuviai negalim visi išvieno suiseiti ir pasilinksinti broliškai, kaip turėtumėm ir priderėtų daryti.

R. J. Sidor, SLA. 240 kp. sekr.

Sergančių ir Pašelpą Imančių SLA. Narių Surašas

NAUJAI RAPORTUOTI SUSIRGĘ NARIAI.	Pasidavę iš pašelpą
Kp., Pittston, Pa. J. Venckis, 7 vas. 1—35 A. Miliauskas, 7 vas. 4—35 P. Slavinskas, 7 vas. 6—35	
14 Kp., Cleveland, Ohio. Dr. J. T. Vitkus, 14 saus. 19—35	
18 Kp., Westville, Ill. A. Latoza, 18 vas. 4—35 T. Sungaila, 18 saus. 25—35	
39 Kp., Gilberton, Pa. E. Ambrozavičius, 39 vas. 4—35	
41 Kp., Lawrence, Mass. A. Paulekas, 41 vas. 4—35	
50 Kp., Binghamton, N. Y. V. Kaminskienė, 50 vas. 2—35 B. Kazinienė, 50 saus. 20—35	
7 Kp., Worcester, Mass. M. Kupčinskienė, 57 saus. 11—35 M. Paulauskas, 57 gruod. 22—34 K. Čužinskas, 57 saus. 5—35 J. Vaičiūsis, 57 saus. 31—35	
62 Kp., Lorain, Ohio. F. Misikvicius, 62 vas. 3—35	
63 Kp., Chicago, Ill. F. Skrabutėnas, 63 saus. 30—35	
86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa. B. Shimkietis, 86 saus. 22—35	
102 Kp., Haverhill, Mass. M. Degesius, 102 saus. 28—35	
118 Kp., Curtis Bay, Md. K. Čičis, 118 saus. 25—35	
129 Kp., Chicago, Ill. J. Kurziene, 129 lapkr. 19—34	
135 Kp., Philadelphia, Pa. V. Tvaranavičius, 135 gr. 21—34	
158 Kp., Springfield, Ill. V. Pupkis, 158 vas. 8—35 K. Čičis, 158 saus. 28—35	
156 Kp., Benton, Ill. P. Soleskas, 156 vas. 5—35	
164 Kp., Frackville, Pa. P. Papeika, 164 saus. 22—35	
168 Kp., Stamford, Conn. A. Slavinskas, 168 saus. 14—35	
173 Kp., Lowell, Mass. J. Prapakas, 173 saus. 28—35	
185 Kp., Indiana Harbor, Ind. A. Tugaudis, 185 saus. 2—35 P. Bartauskas, 185 saus. 30—35	
223 Kp., Westville, Ill. M. Mačiulskis, 203 vas. 8—35	
54 Kp., Madison, Ill. P. Kudarauskas, 254 vas. 4—35	

giniai, kaip savo penkis pirštus. Tuomi nepatenkintas S. L. A. 41 kuopos narys p. Raišis ir kiti.

Baigdamas tariau kuopos vardu nuoširdų ačiū p. M. Pauliukaičiui, aukotojams ir visiems kitiems prie tos dienos darbuotės prisidėjusiems. Ir prašau 41 kuopos visus narius į susirinkimus lankytis, nes kitaip pradėsite eiti per mano lengvąją ranką, kuri priliestam labai sunki tampa.

Korespondentas.

OREGON CITY, ORE. SLA. 240 Kp. Jubilėjus.

SLA. 240 kp. turėjo paminėjimą 25 metų sukaktuvių kaip 240 kp. susitvėrė. Buvo surengta šokiai ir vakariene, tik del prasto oro žmonių nedaug te susirinko. Bet labai gražiai viskas buvo surengt, katrie atsilankė, buvo užganėdinti.

Liud. Stanevičius yra šią kp. suorganizavęs ir yra seniausias šios kp. narys ir yra išrinktas kuopos pirmininku. Jam buvo įteikta dovanų sidabrinis žiedas su jo vardu ir su kuopos No. 240 ir jis pasakė trumpą, bet gražią prakalbą kaip jis suorganizavo 240 kp. ir ragino, kad lietuviai, katrie dar nepriguli prie SLA., kad prisirašytų ir būtų SLA. 240 kp. nariais.

Ačiū visiems dalyvavusiems portlandiečiams, kad nebijodami ne prasto oro atsilankė į mūsų kuopos 25 m. paminėjimą. Ypatinai ačiū williamietiečiams. Gaila, kad mes, lietuviai negalim visi išvieno suiseiti ir pasilinksinti broliškai, kaip turėtumėm ir priderėtų daryti.

R. J. Sidor, SLA. 240 kp. sekr.

Sergančių ir Pašelpą Imančių SLA. Narių Surašas

Kp., Freemanspur, Ill.		
S. Juodsnukis, 282		56
7 Kp., Greenfield, Mass.		
A. Tamulis, 297	vas. 5—35	57
Kp., Shenandoah, Pa.		
J. Mikeliūnis, 303	vas. 4—35	
V. Kacinauskas, 303	vas. 6—35	
Kp., Zeigler, Ill.		
J. Plioplis, 308	vas. 5—35	60
3 Kp., Worcester, Mass.		
J. Zalanskas, 318		64
Kp., Shamokin, Pa.		
J. Jankauskas, 331	saus. 6—35	66
Kp., Detroit, Mich.		
S. Stephenson, 352	vas. 8—35	68
NUO SENIAU SERGANTI		
NARIAR.		
	Pasidavę į pašelpą	73
Kp., Edwardsville, Pa.		75
A. Butkevičius, 1	lapkr. 18, 1934	76
J. Ivanauskas, 1	gruod. 6—34	77
Kp., Forest City, Pa.		
M. Rimšienė, 2	saus. 10—35	
Kp., Sioux City, Ia.		82
J. Juknis, 4	gruod. 6—34	
V. Dudienė, 4	gruod. 10—34	86
Kp., Plymouth, Pa.		
J. Miliauskas, 5	rugs. 28—34	
K. Kazlauskas, 5	saus. 14—35	
Kp., Plymouth, Pa.		
J. Jurčukonis, 6	gruod. 25—34	89
Kp., Pittston, Pa.		
P. Navickienė, 7	lapkr. 9—34	90
J. Simukonis, 7	spal. 24—34	
A. Miliauskas, 7		92
P. Slavinskas, 7		
Kp., Philadelphia, Pa.		
M. Skarziuskienė, 10	saus. 31—35	93
Kp., Waterbury, Conn.		
A. Jesinskienė, 11	gruod. 29—34	
M. Butnarienė, 11	saus. 7—35	100
V. Žuvisius, * 11	gruod. 20—34	
J. Ličnikas, 11	saus. 14—35	
J. Kruopa, 11	saus. 14—35	101
A. Gruziuskas, 11	vas. 2—35	
A. Starapolskis, 11	vas. 2—35	102
Kp., Minersville, Pa.		
O. Lisauskienė, 13	spal. 5—34	
L. Mažeika, 13	gruod. 20—34	103
A. Miliauskas, 13	gruod. 30—34	
Z. Stepanavičius, 13		105
K. Venslova, 13	saus. 21—35	
Kp., Cleveland, Ohio.		106
A. Kisel, 14	saus. 1—35	
Kp., Brockton, Mass.		
P. Kapsion, 17		108
P. Kapisauskienė, 17	saus. 5—35	
J. Davidson, 17	saus. 21—35	

Amerikiečio Nuomonė Apie Franką Kruką

Rašo Karolis Vairas.

(Tąsą iš pereinamo num.)

Ar jie protestuos? Ar gal pasiskaitys antrąjį tomą, pasi-juoks kartu su autorium iš jo tikrai meisteriškai išbaigtų burmistro, klebono, mokytojo, apskrities viršininko ir kitokių valstybinės hierarchijos kategorijų tipų? Neabejojame, kad autorius yra stiprios valios vyras taip pat, kaip jis yra ir stiprios plunksnos — nevelis jo kritikų puolimai, ar gyrimai, jis pats gerai žino, kaip vertinti jo darbą. Žino veikiausiai ir jo gerąsias bei silpnąsias puses.

Gali būti, autorius žino dar ir tai, kad jo Frank Kruk, ypatingai negražiai savo brolių pribaigtas II tome, parodo mums baisiai skaudų laisvosios tėvynės vaizdą, liudną mūsų krašto veikėjų, kurėjų, valstybės tarnautojų sugedimą, sumaterialėjimą, nesąžiningumą, savanaudiškumą, beširdiškumą. Juk tie visi tipai, tas mūsų apskrities miesto sinedrijonas, paėmęs savo globon gerąsias ir pasitikintį amerikietį Kruką, yra ne kuo geresni už vieškelio ar pagirio plėšikus ir skiriasi nuo jų tik tuo, kad yra rafinuoti, inteligentiški, sotys, gerai apsirengę, moka sukli ir apsukti. Ir dar liudniau pastebėjus, kad toje rafinuotų „krukų“ Lietuvoje, kurią mums parodė „Frankas Krukas“, ne užsimeina nei vieno gražaus tipo, kurį žmogus galėtų pamilti, nėra nei vieno, kurs, nors ir juokingas budamas, atrodytų vis tik nesugedęs.

Amerikietis, pasiskaitęs „Franką Kruką“, patikėjęs autorium, nusivils savo tėvyne, del kurios vardo ne vieną mėlės ašarą yra nubraukęs nuo veido, pamos ranka ir užsida-rys. Tokios tėvynės, tokių jos veikėjų, tokio joje gyvenimo nepanorėš ne tik šiaip papras-tas eilinis amerikietis, bet ir gudruolis, kurs tariasi esąs ap-sukrusis už „senojo kontri“ brolius.

Užpėnai buvau paskelbęs New Yorko „Tėvynėje“ visą eilę straipsnių, kuriuose bandžiau nuvesti amerikiečių pergyve-nimus ir įspūdžius Lietuvoje. Už tuos straipsnius buvau iš-bartas, — girdi, aš vienpusiškas, šališkai nupiešęs amerikie-čiams Lietuvą, nes joje yra to, ką vadiname idealizmu, ir to, ko nevadiname savanaudišku-mu. Tiems, kas mane barė, ga-liu patarti pasiskaityti „Fran-ką Kruką“.

Įsiskaitęs „Franką Kruką“, jaučiau Petrą Cvirką per aša-rą juokiantis, mačiau jį ver-kiantį rodant į mūsų provincij-os miestų poniją, į mūsų „ide-aliąją“ visuomenę dalį, kuri ka-dina ir sugadina visą tautos kuną. Sveikesnės to kuno da-lims belieka skubiai arba gy-dytis, arba, pamojus ranka, su desperato resignacija laukti gangrenos, žiurint piktai išsi-šiepusiam likimui į veidą.

Antrame „Franko Kruko“ to-me nedaug tesusiduriame su pa-čiu Franku Kruką, — jis čia nebežymus, nebematomas, kitų didesnių asmenybių užtemdytas. Mums taip pat kur kas įdomia-u palikti jį nuošaliai ir kartu su autorium gyventi apskrities mieste (psl. 37—72), tirti šven-tųjų gyvenimą (psl. 73, 204), vykti su juo į medžioklę (psl. 205—233), susipažinti su pa-minklu ir kitais Kruko darbais (psl. 235—330), įsižiūrėti į di-džiąsias permainas (psl. 331—356). Ir visur čia matome liud-ną naujos, atgimusios Lietuvos vaizdą, kaip ją mato ir išaiš-kina pastabus autorius. Nenoro-

mis tenka susikaupti ties šita jo pasirinkta citata iš laikraš-čių: „Kai pažiūri į mūsų pla-čiąją tėvyne — širdis džiaugia-si: viskas sava, miela“... Pa-tartina tą citatą perskaityti, kaip kad ir aš padariau, jau baig-sus skaityti knygą.

Ir ko tas autorius, atsivedęs į tėvyne Bruklino graborių, ne-pastebi, ko jis neišjuokia, ko jis neparodijuoja ir neironi-zuoja? Jis bėga, risčia ir zova-da, pro visus ir visur, kiekvie-nam tipui, kiekvienai situaci-jai pindamas vainiką, teikdamas palyginimus, šaržuodamas, mo-kydamas, o kai kur net nesidro-vėdamas būti vulgarišku. Jis pastebi rimtas kalbas teatre, — kaip paprastai, prie kiozeto“. Jo humoras rieda, nesuvaldo-mas, nepavejamas, kas sakins, kas antras — trečias puslapis tiekdamas ką nelauktą ir neti-kėtą. Jis lengvesnis savo sti-lium, savo situacijų sąstatu ir vaizdingumu už senąjį Swiftą ir už jaunesnį, jau mūsų laikais rašiusį Wodehouse. Įsiskaitęs į jo nupieštą apskrities miesto gyvenimą, negali atsitraukti, ne-gali nesistebėti jo drąsiais štri-kais ir spalvų turiningumu. Per-skaitęs kartą, perskaitęs antrą, maniau sau: Cvirka linkėjo man nemokamą pasivažinėjimą Amerikos lietuvių graborių ka-rietoje, bet aš jam vis tik, net ir kolegiško reciprocito, ar kurtuazijos vedamas, nenorė-čiau linkėti patekti į to Lietu-vo apskrities miesto ponų na-gus! Mano kelionė karietoje bu-tų daug saugesnė, ai em šur (I am sure!).

Cvirka antrame savo tome yra gausus gražiais palygini-mais, bet ir čia kartais, lyg už-simiršdamas, kaip minėjau, nu-gilioja į vulgariškumą. „Mėly-na nosimi pieštukas iš demokra-tiško sparno“ — tai kairesniojo mūsų visuomenės sparno kores-pondentas. O „tikinčiųjų spau-dos plunksmakotis“ — „krikščio-nių demokratų korespondentas. Įdijotas reikalingas miestui, „kaip burmistras, kad miestie-li žiopiškai galėtų iš jo tyčiotis ir erzinti, kad labdariniai ponai galėtų rodyti savo vienacentinį duosumą ir lyginti su juo sa-vo kvaišumą...“

Cvirkos miestas, — tai kortų kaladė, — jo gyventojai, jo po-nai, kaip „įstaigų cirkuliarai, gyvi, vaikščiojantys formalumai, įsakymai, sąskaitos, protokolai. Jie išmoko kalbėti įsakymų, ap-linkraščių stiliumi, daryti meilės prisipažinimus pagal banke-pinigų sumos orderį ir bausti prastus žmonelius už tuos nusik-latimus, už kuriuos patys se-na-i turėjo sėdėti kalėjimuose...“ Ir tie apskrities ponai, kaip mums autorius aiškina, „vien todėl tautiški, kad viską savaip, lietuviškai daro: ir kyšio įstai-goji neima, o tik namie, ir kur reikia — bailiai dideli, kur ne-reikia — drąsuoliai. Jeiku kur ir žydą muša, tai tik savą...“

Tokių sultingų vietų pas Cvirką — kiekviename puslapy. Paskaitę apie knygą apskrities mieste, — matysite jos kryžiaus kelionę ir nesistebėsi-te iš to, kad didžiausieji lietu-viškos knygos mėgėjai, kaip pa-rodė „Sakalo“, „Šviesos“ ir tu-ti žanti suruošta knygos lote-rija, yra beturčiai berniukai, sargai, restoranų padavėjos, o tik retai kokis tarnautojas ar tarnautoja, dar rečiau koks po-nas direktorius, ar saliono po-nia. Ir ar nesinori susirupinti, sužinojus, kad mūsų kultūros įstaigos — tai tiktai pieninės, alinės, kortų klubai?!

Nemint to, kad paskutinia-

jame trečdalyje jaučiamas auto-rius pailsęs, pasiekęs to taško, kur pėgos išsisėmė; nekreipiant dėmesio į vieną-kitą kryptelėjimą į vulgariškumą, nepastebint vienos-kitos negražios korekto-riaus klaidos (tai yra tikras ra-šytojų amaras!), — Cvirkos „Franko Kruko“ antras tomas skaitytinas, ir ne vieną tik kar-tą. Jei jo nupieštas mūsų jau-nas valstybiškas gyvenimas tik-

Šiais 1935 Metais Pamėginkim Eiti Naujais Keliais

Mūsų laikraštija nusiskun-džia, kad kas met mažėja pre-numeratorių skaitlius ir to ma-žėjimo pirma ir svarbiausia prie-žastimi, jie nurodo ekonominį krizį ir antra priežastis, tai sus-tyojimas emigracijos. Naujų atei-vių nėra, senieji vieni suseno ir akys susilpnėjo, kiti jau mi-rę. Prieangancioji genkartė ne-skaito lietuviškų laikraščių.

Dalinai tas teisybė, bet svar-biausios priežasties nei viena iš-gerbiamų redakcijų nedrįsta pa-sakyti, nors mato aiškiai ir ži-lyno. Bet prisipažinti nenori ir pakeisti budą redagavimo nesit-veria. Tad lai bus man leista pasisakyti, kokį aš laikraštį mėgčiau skaityti. Manau, kad ir tukstančiai laikraščių skaityto-jų su manim sutiks ir maloniai tą laikraštį skaitys, štai jis: auklėkimės žmoniškume, demo-kračiškume, tautiškume ir ne-varžykime sąžinės laisvės.

Dabar žvilktėkim į bile lie-tuvišką laikraštį, nedaro skirtu-mo kokios srovės, tai rasime, kad laikraščiai, kaip informac-ijos arba pasaulinių žinių su-teikime neskupuoja, dargi ir sensacinių žinių netruksta. Truksta vienok kurybinių kul-tūrinių darbų, ypač iniciatyvos iš laikraščių pusės. Truksta gal delto, kad mes pavydys. Delko jis, o ne aš. Štai pavyzdžiai: Toli dar prieš atidarymą Pasau-linės Parodos lietuvių susido-mojo paroda ir verste vertė vi-suomenės veikėjus — laikrašti-jaus išeiti su projektais-planais. Na šiaip netaip suauktas vei-kėjų susirinkimas. Ir kasgi išėjo? Katalikai susivarė ražan-čiavas bobele, kurios apie pa-rodą mažiausio supratimo ne-turėjo, ir nustelbė savo daugu-ma visas kitas sroves ir veikė-jus. Išsirikino savo žmones, ži-noma katalikus, valdybon ir viena, kitą del pagražinimo įsi-leido kitų srovių, kurie spren-dime nieko nereiškė. Darbą vilkino, vilkino ir nežiurint, kad Lietuvos valdžia buvo ap-siėmusi pusę išlaidų Pavilono įrengimui pridėti — nieko ne-išėjo. Sustota tik ant Lietuvos Dienos Pasaulinė Parodoj. Na, prastus žmonelius už tuos nusik-latimus, už kuriuos patys se-na-i turėjo sėdėti kalėjimuose...“

Štai trečias: neturtingų ta-lentuotų jaunuolių siekiančių akademino laipsnio šelpimas. Pirma buvo uždėta „Aušra“ — jos stipendijatų mes šiandie tu-rim nemažai veikėjų visokiariopos rūšies ir politinių pažiūrų, net ir Mickevičius-Kapsukas yra buvęs „Aušros“ stipendija-tas. Šiandie „Aušra“ mirus — jos vietą užėmė prie SLA. sut-vertas Moksleivių Fondas. Apie tai visi žinom ir nėra ko plačiai rašyti. Lai apie tai rupinasi S. L. A. Apšvietos Komisija.

Turėjo ir socialistai mokslei-vių fondą, turėjo ir katalikai „Motinėles“ fondą — nežinau, ar tie fondai mirę ar gyvuoja. Žodžiu, mums dar nesiseka bendrai veikti, mes dar nepri-augome ir tai tas neprivalo mus stebinti, ar atimti iš mūsų entu-ziazmą ir norą dirbti. Tas ben-dras darbas pribrens su laiku, kaip veik mes daugiau priaug-sime prie valstybinio nusistaty-

rai yra taip skaudžiai gedimo-ligų užpultas, tai tikrai, jo aš-trus pastabumas, jo drąsa, jo rašytojiškas akipleišikumas bus labai daug patarnavęs tėvynei! Ir amerikietis, liudėdamas del tėvynės buklės ir del „markat-no“ galo, kurin įstumė ameri-kietį Franką Kruką lietuviškies-ki „krukai“, gali pakratyti au-toriui ranką ir tarti bičiuliška: „Well done!“

100 nuosimčių tvarkiau ir ge-riau, negu 1933 metais, tai visi-gi nepasitenkinimas pas veikė-jus buvo ir jie su p. Vanagaičiu, katalikais ir dalimai tautininkais surengė koncertą Pasauli-nė Parodoj. Tikrieji katalikai po vadovystę „Draugo“ suren-gė Lietuvių Dieną nuošaliai ma-žam parke (McKinley Park).

Paimkim antrą visuomenės svarbos įvykį — Dariaus-Girė-no skridimą. Kada reikėjo Da-rius-Girėno skridimą paremti, tai į tą patriotinį rengimąsi žiūrėta gana šaltai, nors laikra-čiai ir neatsisakė talpinti pri-siųjų korespondencijų ar para-ginimų dėti aukas. Tai visgi ne-buvo darbas iš peties ir nuo šir-dies ir Dariaus-Girėno skridimo finansų stovis buvo prastas. Bet kada atėjo žinios, kad Da-rius-Girėno žygis apvainikuo-tas mirčia, tada išbudo atbukę jausmai Amerikos lietuvių ir jie svitėrėsi atsilginti jiems, nors pastatymu paminklo Chi-cagoje. Darbas tuojaus buvo pradėtas. Bet ir čia kunigai tuojaus išnaudojo situaciją ir papigintomis mišiomis pradėjo išnaudoti visuomenę. Paminklo reikalas tuomi tapo nusikriaus-tas, nes kunigai už mišias sau pinigus pasilaikydavo.

Jaunesnioji gentkartė užsi-degė upi ir žut-but pasirijo į-vykdyti perskridimą — atsirado jaunuoliai-kandidatai ant-mo sridimui. Ir čia nori-nenori turi ateiti jiems pagelbon. Susi-tvėrė kitas komitetas — nenor-int kenkti paminklo statymo komitetui; mėginta bešališkai iš visų srovių sutverti komitetą antram skridimui, na ir sutver-ta, bet pačioje pradžioje darbo katalikai pamatė, kad jie nėra vadovaujanti didžiama komite-tas, pradėjo urzgėti ir net išpa-salų kenkti pasekmingam vajui, tada „Naujienos“ užstojo antro skridimo komitetą ir nors „Naujienos“ nenorėjo pasisa-vinti darbo, bet kaip čia pasa-kyti užmestą ant „Naujienų“ pečių šis sunkus darbas, kurį darbą laimingai privedė prie pasekmingo finansavimo antro skridimo. Dartės nuo komiteto ir nuo lakuno prigulės Dariaus-Girėno pradėtą darbą įkunyti.

Štai trečias: neturtingų ta-lentuotų jaunuolių siekiančių akademino laipsnio šelpimas. Pirma buvo uždėta „Aušra“ — jos stipendijatų mes šiandie tu-rim nemažai veikėjų visokiariopos rūšies ir politinių pažiūrų, net ir Mickevičius-Kapsukas yra buvęs „Aušros“ stipendija-tas. Šiandie „Aušra“ mirus — jos vietą užėmė prie SLA. sut-vertas Moksleivių Fondas. Apie tai visi žinom ir nėra ko plačiai rašyti. Lai apie tai rupinasi S. L. A. Apšvietos Komisija.

Turėjo ir socialistai mokslei-vių fondą, turėjo ir katalikai „Motinėles“ fondą — nežinau, ar tie fondai mirę ar gyvuoja. Žodžiu, mums dar nesiseka bendrai veikti, mes dar nepri-augome ir tai tas neprivalo mus stebinti, ar atimti iš mūsų entu-ziazmą ir norą dirbti. Tas ben-dras darbas pribrens su laiku, kaip veik mes daugiau priaug-sime prie valstybinio nusistaty-

mo. Bet mane jau pradeda ste-binti ir aš ieškau kur čia mūsų auklėjime įsiskverbus yra klai-da, kad mes ir sroviniai neiš-mokom iki šiol dirbti ir tamp-riais ryšiais susitvirtinti. Ne-mokam nei sroviniai kultūros darbą dirbti, nei gi politiniai. Štai pavyzdys: Tėvynės Myleto-jų Draugija (TMD.) ir Ameri-kos Lietuvių Darbininkų Lite-ratūros Draugija (ALDLD.), kurių tikslas leisti knygas, raš-tus. TMD. tautinio nusistaty-mo, o ALDLD. buvo socialistų — jos mirė, nors ant popieros tebegyvuoja.

Galima pasakyti, kad visos organizacijos prieš 40 metų su-sitvėrusios, netobulėjo, o mirė ar guli ant mirtino patalo. Viena-vienintelė organizacija dar gyvuoja ir yra didelė vil-tis, kad išgis, tai SLA. Bet ir čia švietimo-kultūrinimo dirva buvo apleista, įsivyravę buvo srovinės rietenos, kurių ir šiandie dar negalima užgnaužti. Vie-ni per daug apžiojam ir beveik uždyktam bemėgindami kasne-lį sukrumtyti ir tas išeina S. L. A. nariams ant nenaudos.

Pamėginkime broliai lietuviai auklėtis žmoniškumo, demokra-tiškumo, tautiškumo ir sąžinės laisvės principais, o gal bus mums visiems geriau ir darbas našesnis vaisius duos.

To aš veljiu saviesiems.

Dr. A. L. Graičūnas.

Mano Teleskopas

Dažnai žiemos naktį, kada padangės kibirkščioja, aš išei-nu laukan ir per valandas žiū-riu į didžias dvigubas žvaigždes, mėlynas ir geltonas, pamarin-čines ir purpurines. Skaisčių konstelacijų kekės liepsnoja pa-dangėj, lyg deimantinis vaini-kas, — ir aš galų gale jaučiuos tartum apleidęs šią planetėlę ir klajojās beribėj Dievo visatoj.

Bet ką reiškia tos žvaigždž-utės, palyginant su žmogaus sie-la, su majestotingu intelektu, kurs gali sprindžiais išmatuoti padanges ir supliti savy visas žemės dulkes ir svarstyklėmis pasverti kalnus ir visą perma-nyti!

Kas yra vidunakčio padangių didybė, palyginant su didybe dvasios, kuri kyla ir siekia tei-sybės?

Po keturių respublikos metų, Ispanija susitinka tas pačias problemas, kurios egzistavo mo-narchijos puolime ir republikos iškilime 1930 ir 1931 m. Tame trumpame laike valstijos išlai-dos padidėjo iki 800 milijonų pesetų. Biudžetas parodo didė-jantį deficitą; mokesčiai padi-dėjo, užsienio prekyba suma-žėjo iki 20 metų atgal propor-cijos. Beveik milijonas vyrų, pu-sė iš jų agrikulturniai darbi-ninkai, neturi darbų. Sielvartas ir vargas smarkiai didėja. Kai-muos alksis išperėjo tikrus plė-šikus.

Ipnotis išanksto kolekтуoti mokesčius, nubankrutino dau-gelį ukinkinų. Tai nevykęs už-manymas. Kinijoje, Sze-chwan provincija, pavyzdžiui, išanksto kolekтуoja taksus už 40 metų, Fukien už 12 metų, Shansi už 7 metus, Honan už 5 metus ir daugelis kitų provincijų už vie-ną metą. Kinija turi „taksų—ukinkinkavimo sistemą“, kaip ir ukinkinkavimą sistema; ir taksų kolektoiriams yra pavely-ta surinkti tiek ekstra taksus, kiek jie nori ir gali gauti, by-tiek jie prižada atiduoti paskir-tą sumą vakčiū. Bet didžiausia nelaimė, ta našta daugiausia krinta ant biedniausių kaimie-čių, kurie yra silpniausi nešti ją.

Budrikas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

TEISYBĖ LAIMI.

Godumas, nieksiškumas, besąžiningumas, paslaptingi su-kalbiai užpulti kitą ir kiti panašūs blogi darbai, eina tarsi ne-sulaikoma jėga, kuri ką tik patikusi savo kely mala-laužo, kai-tas milžiniško didumo geležinis volas, kuriuo gatvės lyginamos, arba vėliausio išradimo plieniniai tankai, apsišarvavę kulko-svaiddžiais, kurie kaip koks legendiškas drakonas su devyniomis galvomis, slenka per griovius, kelmus, skindamas sau kelią priekyn, eina nesulaikomas ir žudo kas jam tik pakliuvą ir pa-lieka savo žymes kai perkunija su žaibais perėjusi. Tas vyksta karo metu.

Bet mūsų kasdieniniam gyvenime, taikos metu, rodos ne-turėtų būti panašių audrų. O vienok, jos visuomet buvo, yra ir gal bus. Yra tokių sutvėrimų, kurie per dienų dienas nie-ko gero nemasto, tik galvoja visokius sumišlus, kaip kitą pa-sigauti į savo tinklą, kad pasinaudoti kito žmogaus trisus ir rupestingai sutaupytu turtu, ar kaip kitus nugalėti jėga, jei gudrumu negalima. O jei tokie gaivalai turi savo kokius sum-kumus, tai jie galvoja, kaip kitam savo tą našat ant sprando užkrauti, kad pačiam savo sunkumų nusikračius.

Jei pavieniui yra negalima kam nors kitam su purvinais batais užsilipti, tai organizuojamos tam tikros šaikos, vardan-kočios nors idėjos, tam tikrais obalsiais, šukaujama nuo es-trados, rašoma sieksiniai straipsniai, laikraščiuose, spausdina-mi sieksiniai atsišaukimai, mėtomi plakatai, panaudojama naujausi reklamos būdai, kad tik suorganizavus kotvirtesnę savo šaiką, kad surinkus kodaugiau rankų viešose suvažiavi-muose ar seimuose ir nugalėjus kitus, taip vadinamus savo „idėjos priešus“ ir užvaldžius kitų jėgomis sutvertas ir auklė-tas per metų eiles organizacijas. Sutikus tvirtą poziciją, jie pasiriję su visu smarkumu pulti ir griauti bei naikinti.

Tai mūsų gyvenimo eiga. Tai tokis protas ir supratimas. Toks žmoniškumas vieši taip vadinamoj civilizacijos gadyneį. Akiplėšos didėja, turtėja tam tikrame periode, suziniai perženginėja įstatymus ant kiekvieno žingsnio. Kur negalima apeiti įstatymų — ten papirkinėjama teisdaystė. Didžiosios žuvys prapusta į laiką pro viršų, apačią ir pro šonus įstaty-mų tinklo. Sugauinama tik mažosios žuvelės.

Amerikos lietuvių gyvenime nors ir neturime tokių didė-lių žuvų, kaip amerikoniai; neturime tokių ir gudrių, ir todėl jie pakliuva į visuomenės tinklą ir, galų gale, teisybė ima vir-šų. O kuomet visuomenė supranta tokios suorganizuotos šai-kos tikslus, tai jie pasiekia galą kelio.

Laikas išsprendžia visokius reikalus, taip kaip privalo bu-ti išsprendžiami ir išlyginami. Kas planuoja blogumus, kas naudoja kitų sukuoptu trisus — laikas nuteisia tuos ir paski-ria atatinamą bausmę. Delto visuomeniniam gyvenime atsi-radusios įvairios šaikos, ar net ir platesnės organizacijos, ku-rių nėra šviesaus gyvenimo tikslas, visuomenė nusprendžia ir paskiria bausmę.

Jei mes pamatytume viso pasaulio gyvenimą viename pa-veiksle iš gilios praeties, tai galėtumė apimti visą šios žė-mės istoriją ir gyvenusių praeity tautų, kilnių šeimų nesusi-pratimus, kovas ir neteisingus užsivarinėjimus prieš vieni ki-tus — pamatytumė, kad laikas yra išsprendęs viską teisingai ir atidavęs tiems žmonėms tą, kas jiems priklausė.

Laiko sprendimas yra begaliniai ilgas procesas. Bet yra teisingas.

Vienas senovės graikų filosofas pareiškė, kad teisybė yra tai viršgamtisioji jėga.

Emersonas pareiškė, kad teisybė patenkina kiekvieną; bet tik tai teisybė, kurią supranta kiekvienas — ir mažiau-sias, ir seniausias.

„Šio pasaulio siela, tai teisybė“, sako Tamas Carlyle tiems, kurie norėjo surasti silpnas puses demokratiško žmonių besivaldymo.

Nesusipratęs balsuotojas negali išsirinkti ištikimų valdi-ninkų, nes apsišvietusių žmonių minios nesupranta, juos nei-gia, gerbuvis šalies neužtikrintas, kas keltini metai valdininkai keičiami, nesudaro tvirtos pastovios valdžios.

Visi šitie demokratijos priešų išvadžioimai būtų teisingi, apart to vieno fakto, kad pasaulio istorijoje nebutų pasilikusios vienos neginčijamos teisybės, jog visuomenės sprendimas, tai yra neginčijama teisybė.

Nors naktis ir būtų tamsi — žmonės suras teisybę. Duok žmonėms laisvę ir šviesą, o jie atras kelią ir prie teisybės. Laikui bėgant, žmonės atras kelius, kuriais prieš prie tokios tvarkos, kokios ji per kiaurus amžius ieško. Tai neginčijama teisybė. Besišviesdami žmonės, eidami tiesotu keliu iš barba-riškų gadybės laikų, atėjo prie pat vadinamos civilizacijos. Teisybė pasauly yra tik viena ir per ištisus amžius nesimai-nanti, visuomet laimėjoja ant galo. Tai centras viso pasaulio, apie kurį sukasi visoki reikalai.

Penki šimtą metų prieš Kristaus gimimą gyveno kinų gentės sumus Confucius, kuris pareiškė: „Teisybė yra taip, kaip vakarinė žvaigždė, nustatyta ant vietos, o apie ją sukasi visatos kunai“.

Teleskopai ir fotografiški lensai atkengė milijonus žvaigž-džių toluomoje, kurią mes vadinam žvaigždžių taku; tolas, kurį matome su pagelba išrasto teleskopo, yra toks, kad švie-sa keliaujanti po 186,000 mylių per sekundą, per 1,000,000 me-tų turėtų keliauti į tą toli, kokį žmogaus akis mato. Mažiau-sia dulkėlė ant teleskopiškos akies gali pastoti kelią, kad ne-būtų galima permatyti toly didelių šviečiančių planetų, tokio dydžio, kaip ir mūsų žemė. O teisybė mato viską ir užrištomis akimis.

Tad nėra galimumo nuo teisybės pasislėpti, nepaisant di-džiausių gudrumų — pasaulį neapgausi, nes teisybė visuomet laimi.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL. Grįžkim Atgal.

Per paskutinius du-tris metus pas lietuvius žymiai pasireiškia padaugėjimas ligotiningumo ir mirimų.

Ką tai reiškia? Rodo Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija ir per radio ir skiltis laikraščių pripildo žinių, kaip reikia gyventi, kad sveikais butume, o vistik ligotiningumas nemažėja. Priežasties reikia ieškoti pas pačius žmones. Masės aptingo ir pastatė kaip antraeilės svarbos sveikatos reikala. Masės užinteresavo politika, siaura srovine politika — piovynėmis, peštukizmu. Sveikatos reikalai ir abelnai švietimas-kultūrinimas masių apleistas. Kultūrinę pramogų, paskaitų veik kaip ir nėra. Jei retkarčiais ir pasitaiko koncertai ar iškilmingos vakarienės, tai jos rengiamos tikslu piniginio pelno. Kad visuomenė ar nors grupės iš tų pramogų turėtų konstruktyvų dvasinio pelno, tai niekam nei į galvą neateina. Rengėjai visa ką mato, tai pelnas — kaip didelis pelnas bus aplaitytas iš pramonės. Visuomenė greit tą rengėjų tikslą užuodė ir liovėsi belankiusi pramogas.

Viena vienintelė draugija ką dar laikosi senos tradicijos ir duoda dvasinį maistą visuomenei, o pelnas antraeilės reikalas, tai „Birutės“ draugija vadovaujama p. J. Bijansko, kuri duoda tris sykius per metus mus Chicago lietuvius mėgina atbudinti ir parodyti, kad nukrypom nuo tikrojo kultūrinio gyvenimo ir darbo.

Vyrų, grįžkime prie apleisto, užmiršto idealinio kultūrinio pramogų, prie taip vadinamo „symposium“, bus mums visiems geriau ir sveikiau. Sumažės ligotiningumas, prarėtės ir mirtingumas ir pinigais išleistas ant vakarų „symposium“ giržių dvigubai atgal.

Grįžkim atgal prie kultūrinių darbų. Remkim iš peties ir nuo širdies kultūrinės įstaigos, kurios dar nepaskendo „molocho“ glėbyje — tokias kaip Chicago „Birutė“, arba prie tokio darbo, kurį dirba nepailstančiai Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

Dr. A. L. Graičunas.

DETROIT, MICH. Gražus J. Žiurono Lietuviškos Radio Valandos Vakarais.

Sausio 20 d., Lietuvių Sveikatinėje buvo surengtas p. J. Žiurono lietuviškos radio valandos vakaras, kuris nusisekė visais žvilgsniais. Publikos prisirinko pilnutėlė Lietuvių Svetainė; prokis šimtas turėjo stovėti. Programą pildė tie patys artistai, kurie per Žiurono lietuvišką valandą linksmina kas šeštadienį Detroito ir apylinkės lietuvius.

Užlantai pasikėlus, ant estrados buvo radio Valandos vedėjas p. J. Žiuronas ir jo artistai, būtent: p-lė S. Pangonitė, p-lė Elzbieta ir Amilija Jociūnaitės, p. Lingvinas — baritonas, J. Valukas — tenoras ir p. Vasilauskas — tenoras; prie piano p-lė Jackevičaitė, radio armonistas p. Meškunas su savo garsiaja ir gražiaja armonika ir „anuseris“ Vytas Smailis, kuris programos vedėjo p. Žiurono perstatytas publikai norėjo kalbėti, bet apsidairęs po sceną, kad nėra mikrofono, patraukė pečiai ir nuėjo už dekoracijos. Po to vakaro vedėjas, Žiuronas, publikai perstatė paeiliui savo artistus ir biznierių vardus, kurie daugiausiai palaiko lietuvišką radio valandą. Tuosyk atsirado ant estrados ir ponis M. Širvaitienė.

Programas ėjo kaip ir radio stoty prie mikrofono; visą laiką visi artistai buvo ant estrados, griežė, dainavo solus, susikombinuodami į duetus, trio, kvartetus ir sekstetus. Ir reikią pasakyti, kad šis radio valandos koncertas šį sezoną buvo puikiausias. Publika pasitenkinus ir pageidauja daugiau tokių koncertų. Toks entuziastiškas publikos pritarimas p. Žiuronui liudija, jog vietos lietuviai supranta ir įvertina jo didelės pastangos išlaikyti lietuvišką radio valandą ir myli klausyti skambančias lietuviškas dainas oro bangomis, atskrendančias kas šeštadienį į jų namus. Garbė Detroito lietuviams!

Muziko p. J. Žiurono nuopelnai lietuviškai dainai gana žymūs. Jis yra vienas tų muzikos darbininkų, kuris dirba neatsižvelgdamas į materialų pelną, bet gaila, kad ne visi tą supranta. Užėjus depresijai, Detroito chorai buvo taip sumažėję, kad tik kraštutiniai beturėdai; nepartinio ir visiems prienamam choro nebuvo ir niekas nedrįso nė manyti, kad tai prie tokių aplinkybių būtų galima chorą sutverti. Bet prieš pusantūrą metų atvykus p. Žiuronui į Detroitą, nė nepajutom, kaip šis energingas organizatorius suorganizavo chorą ir įsteigė lietuvišką radio valandą.

Dabar p. Žiuronas mano visas savo jėgas įdėti į sustiprinimą savo vedamos lietuviškos radio valandos, ir reikia tikėti, kad jis savo didele energija atsieks to, ko siekia. Jau dabar matosi, kad apie p. Žiuroną yra susispietę geriausios Detroito meno jėgos ir su jo radio personažu jokia Detroito meno grupelė nebegali susilyginti. Gi sudarius gerą autoritetą meno žvilgsniu — Žiurono radio valanda gaus pasitikėjimą ir paramą finansais iš vietos biznierių ir iš lietuvių. Valio p. Žiuronas ir jo lietuviška daina lekianti oro bangomis!

Korespondentas.

NEWARK, N. J. Lietuvių Prekybos Butas.

New Jersey valstijos Lietuvių Prekybos Butas, kuris yra inkorporuotas ir angliškai vadinamas Lithuanian-American Chamber of Commerce of New Jersey, Inc., turėjo savo metinį narių susirinkimą Lietuvių Salėje, Newark, sausio 13 d., 1935 m. 1934 metų valdybos raportai išklausti ir priimti. Taipgi parengimų komisijų raportai išklausti ir priimti. Žinių rinkimo komisija paraginta savo darbą tęsti toliau ir pasekmingiau. Atstovas A. S. Trečiokas padarė platų pranešimą A. L. E. Centro darbuotės. Raportas priimtas su pastaba, kad atstovas paragintų A. L. E. Centrą didesniai veikimui, o ypatinai kad žiniaraštį Nr. 4 butinai išleisdu.

Skaitytai laiška iš Lietuvos Gen. Konsulo P. Žadeikio reikalingas A. L. E. Centro darbuotės ir grybų importo.

Nutarta pasiųsti 3 atstovai į viso pasaulio lietuvių kongresą Kaune, kuris įvyks apie rugsėjo mėn. pabaigą, 1935 m. Vienas atstovas jau yra sutikęs važiuoti ir šio susirinkimo patvirtintas, tai yra A. S. Trečiokas, o kiti du dar nėra nutarę.

Nutarta ir valdyba įgaliota surengti atatinamą pasitikimą adv. Skipičiui, kuomet atvažiuos į Amerikos Jungtines Valstijas. Priimti du nauji nariai: adv. K. Paulauskas iš Bayonne ir Simonas Zigas iš Hackensack.

Perrinkta valdybą ir išrinkta sekanti: J. Kraliauskas pirminkas, Ig. Budreckis ir adv. K. Paulauskas vice pirm., S. F. Gudas išdinkas, A. S. Trečiokas sekretorius ir J. A. L. E. Centrą atstovas. Sekantis visų narių susirinkimas nutarta laikyti Elizabeth'e ir tuo įgalinti pasirūpinti pp. Ig. Budreckis ir J. Norušis. A. S. Trečiokas.

WORCESTER, MASS. Onos Kubilienės Koncertas.

Ilgai lauktas artistės Onos Kubilienės koncertas įvyko vasario 3 d., kurį surengė Aušrelės Choras. Aš asmeniškai buvau šio koncerto laukiau, žinau kad ir kiti worcesteriečiai laukė, nes visi esame daug girdėję apie Oną Kubilienę ir jos dainavimą, bet nebuvo girdėję jos dainuojant. Štai progai pasitaikius — visi einam į jos koncertą.

Koncertą atidarė Aušrelės Choras ir dainavo gerai. Aš nemirauju, laukiu dainininkės Kubilienės išeinant. Na, ir ji išėjo. Dainuoja „Išlydint“ Kuprevičiaus ir antrą dainą „Rožė“ Schuberto. Užviešpatuoja tylą publiką. Jos balsas plaukė kaip jūrų vilnys per visą salę. Stiprus, gražus, jaudinantis, nes nekuri verčia liudies dainą jai dainuojant. Aš tuojau supratau, kad ji yra tikra artistė, nes ji ką nori, tą daro su savo užkariuota minia.

Kol Ona Kubilienė baigė savo programą, ji išdainavo įvairių arijų iš operų ir įvairių liudies dainelių man dar niekad negirdėtu. Bet „Carmen“ ir „Bakuzė“ šimkas, buvo jos vakaro perlais. „Bakuzė“ dar niekados nesu girdėjęs taip dainuojant — tikrai stebėtina gražiai. Publika dainininkei kėlė ovacijas. Na, sakau, tai nors viena ypata publikos neapgavo, vadinamosi save artiste. Ji artistė yra pilno prasmė. Dar gera yda yra pas artistę Kubilienę, kad ji visas dainas dainuoja lietuviškai. Pagirdina, dešimt kartų pagirtina. V. Minkienė skambino piano ir akompanavo O. Kubilienę labai vykusiai. Jos pirštai laksto ant klavišų kaip elektriniai. Ji yra gera pianistė. L. Buiniukas, jaunas smuikorius, irgi gerai pasirodė. Visos p. Kubilienės muzikos jėgos buvo lietuviškos. Bravo, kad mes savo įvertinam ir duodam saviems progą. Bravo Kubilienė!

Po koncerto buvo sološtas veikalas „Kajetonas“, kuris buvo labai gerai suvaidintas. Vaidybą režisavo V. Minkienė, kuri, matyt, padėjo daug truso, nes veikalas buvo gerai perstatytas. Vaidino šie asmenys: Žiurila — Kajetonas, Jaga — Tėvas, V. Minkienė — Duktė, Miliuskaitė — Tarnaitė. Visi vaidylos iš So. Bostono.

Viskas išėjo labai gerai ir aš esu tikras, kad worcesteriečiai greit šio vakaro nepamirš, o ypač p. Kubilienę, kuri paliko didelį įspūdį visiem.

Worcesterietis.

SOHO PITTSBURGH, PA. Stojo Prie Altoriaus.

Sausio 29 d. Pranas Andriunas, antrojo skridimo rėmėjas ir p-lė Pranė Tamoševičiūtė stojo prie altoriaus šv. Kazimiero bažnyčioje ir kun. Kazėnas surišo juos amžinui moterystės ryšiu.

Vestuvės buvo tikrai iškilmingos, tiek šv. Kazimiero bažnyčioje, tiek Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje, o ypač LMD, tai tikrai viskas buvo šauniai prirengta kur kartu su jaunavedžiais skaitingas bursų jų draugų gražiai linksminosi. Linkėdami jauniesiems daug daug visokių laiminių jų vedybiniam gyvenime.

Pas žmones senai viešpatuoja tokia nuomonė, kad jei nori likti geru, tai turi mirti, o jei nori likti blogu, tai turi ženyti. Bet šiame atsitikime pasirodo, kad tokia nuomonė yra klaidinga. Pranas Andriunas ir Pranė Tamoševičiūtė buvo geri pirm apsidėdimo ir turbūt bus dar geresni apsidėdę, nes tojiems linki visi jų draugai ir pažįstami ir niekas nieko blogo apie juos nesako. Jaunas Andriunas yra Pittsburghe gimęs, bet Lietuvoje augęs ir jaunas budamas atvažiuojo į šią šalį darbuojasi tarpe lietuvių ir lietuviškose draugijose, ypač praeitais metais daug pasidaravo del antrojo skridimo, rengiant aviacijos dienas. O jaunoji Tamoševičiūtė yra čia gimusi ir augusi, gera ir žymi lietuvių.

Reporteris jiems ir linki daug-daug visokių laiminių jų vedybiniam gyvenime.

Reporteris.

FITCHBURG, MASS. Šis-Tas.

Šis miestas stovi tarp augštų kalnų ir žaliuojančių miškų, prie vingiuojančių upelių. Šis miestas yra pagarsėjęs popieru išdirbyste, yra net 11 dirbtuvių, kur dirba apie 3,000 žmonių. Kitos dirba net po 4 „šif-tus“. Vilnonės yra 2, dirba apie 250 žmonių. Čėverykų dirbtuvės yra trys, dirba apie 1,000 žmonių. Šilkinė yra 1, dirba 500 darbininkų; „pocketbook“ šapoj dirba 500 darbininkų.

Fitchburg turi gyventojų apie 43,000. Lietuvių yra apie 63 šeimos. Biznierių 5. Visi tarp savęs sugyvena gražiai. Draugijų yra visokių, pašelpinės 3, SLA, kuopa ir SLDA, Jaunuomenės, D. Literatūros. Dar norima sutvėrti vaikams mokyklą. But labai svarbu. Veikimas tai apmireš. Buvo rengiamos paskaitos, bet neįvyko.

Išnaudoja Darbininkus.

Čia yra atsikraustę pora „Shoe shops“ iš Brockton. Dirba gerus čėverykus, bet darbininkai net moka tik \$14.50 ir geriausiam darbininkam. Na, ir pragyvenk tu žmogus su 7 vaikais! Daug žmonių meta tą darbą ir eina pas miestą prašyt valgyt.

Senas Gyventojas.

LOWELL, MASS. Šis-Tas.

Mūsų miestas šiais sunkiais laikais atrodo labai apmireš. Veikimo jokio nėra. Darbai labai silpnai eina. Čėverykų dirbtuvės nedirba gal per tris mėnesius, kitos isikraustė į Maine valstiją (bėgo nuo unijos). Kurios pasilikto, tai atrodo labai mizeriai. Laganos Shoe Co. streikuoja jau kelinta savaitę. Nori sulaužyti unię. Sako daug streiklaužių dirba. Streikieriai gerai laikosi. Gal laimės.

Sniegu užverstos visos gatvės. Miestas nelabai skubinas nukasti.

Atsižymėjo Jaunuoliai.

Sausio 27 d. mūsų jaunuoliai grojo ir dainavo per radio WHDH lietuvių pusvalandį. Labai gražiai pagrojo ir dainavo lietuviškas dainas. Visi yra dar jauni, po 13—16 metų, bet programą išpildė geriau, negu suaugę. Visas gražias lietuviškas dainas taip sudainavo, kad žmonės iš džiaugsmo net verkė. Ig. Čižunas smuikavo. Jis dar tik 13 metų, bet smuiką taip valdo, kaip koks virtuozas. Antaras, Jonas Kamiskas dainavo žavėjančiai. Turi gražų tenorą balsą. Šis jaunuolis dar tik 16 metų, bet, boy! Kaip jis dainuoja tai smagu klausytis! Trečias, Jurgis Kazlauskas, irgi gražiai pasirodė dainavime. Jis

turi gerą baritoną. Ketvirtas, F. Kielas. Šis jaunuolis labai gambiai banjo valdo. Visi jie, rodo, mokinys pas p. Kindarį, kuris ir sumokino juos lietuviškai dainuoti. Dabar žmonės tik ir kalba apie tą radio programą ir klausia, kada vėl jie dainuos?

Pas Minkus, radio vedėjas, sako gavęs daugybę padėkos laiškų už taip gražų programą. Mes irgi tariam ačiū p. Kindariui už jo trusą ir jūm gabų jaunuolį. Mokykitės ir toliau ir mus žavėkit gražiomis lietuvių dainelėmis.

Lai skamba mūsų dainų balsai ir Amerikos šaly!

Senelis.

CLEVELAND, OHIO. Lietuvių Salės 15 Metų Sukaktuvių Iškilmės Vasario 24 d.

Clevelando lietuviai turi savo vidutinio didumo svetainę-salę, kurioje atsibuna visi šios kolonijos parengimai, išskyrus tuos, kurie bėna bažnytinėse salėse ir kitur.

Lietuvių salė šiemet mimi savo 15 metų gyvavimo sukaktuvės. Ši salė formaliai vadimasi Clevelando Lietuvių Draugijų Salės (bendrovė), kadangi ją įtaisė susidėjusios katalikiškos ir tautiškos draugijos, kurios tulos turi sudėjusios net arti po tris tukstančius dolerių. Šėrininkais yra daug ir pavienių asmenų.

Penkiolikos metų sukaktuvės bus iškilmingai paminėta sekmadienį, vasario 24 d., pačioje salėje. Bus gražūs programos, kurį sudarys vietos muzikalus jaunimas.

Po programos bus smagus šokių ir vaišės.

Užkvietimas Draugijoms.

Visos vietos lietuvių draugijos prašomos dalyvauti šiose su kaktuvėse, ypatingai draugijų pirmininkai prašomi dalyvauti, pasakyt nuo savęs trumpas kalbas.

Šio viso parengimo pelnas eis apatinės salės išpuošimui, nes per 15 metų taip stovėdama, ta salės dalis pasidarė jau pusėtinai nemaloni. Išrinktas tam tikslui komitetas smarkiai darbuojasi rengdamas 15 metų sukaktuves. Clevelando laikraštis „Dirva“ dovanoja salei visus spaudos darbus ir skelbimus talpina nemokamai.

Tikima kad sukaktuvių paminėjime Lietuvių salė bus užsi-grudus publikos ir pasidarys gerokai pelno. Salės puošimo darbai bus baigti šią vasarą.

Prašoma visų vietinių lietuvių paremti savo salę.

Sukaktuvių Komisija.

Is Lietuvių Kultūrinio Darželio.

L. K. D. Draugija savo metiniam susirinkime sausio 11 d. plačiai pasidarė ir daug darbų, ką užsibrėžė nudirbti sekančiais metais.

Lygos atstovas, adv. Petras Česnulis, plačiai nušvietė kaip yra Tautų Lygoj veikiamas, kaip visų tautų darželiai prirengiami, darydamos savo tautos istorinius pagražinimus bei savo tautos garbingų žmonių, būstų patstatymo ir šiaip įvairių papuošalų. Tautų Lyga dar plačius planus ir leidžia kiekvienai tautai pagal savo skonio tautos papročiu daryti planus ir išdabinti. Pirm, nego pradedama kiekviena tauta savo darbą — turi priduoti Tautų Lygai priimti planus, kokis darželis turėtų būti išpuoštas.

Šiandien lietuviai turi pasi-didžiuoti, nes lietuvių planai jau pasiekė lygos svarstyklių galutinai tvarkomi. Didžiulės tautos dar neturi galutinų nustratų planų, o lietuviai jau nustatė ir laukiame paskutinio

prėmimo. Tada lieka mums visiems stoti prie didžiulio darbo — sukėlimo išdo. Numanoma, kad clevelandiečiams neapsileis ir kitos kolonijos ir šį istorišką darbą parems ir lietuviai tauta nors ir nedidelė pasirodys gražiai.

Nutarta visa eilė parengimų surengti. Išrinkta nauja valdyba: pirm. adv. Petras Česnulis, vice pirmininkai O. G. Mihaelis ir J. Brazauskas, užrašų sekretorius K. S. Karpavičius, finansų sekretorė Marė Mišėikienė, išdinkas Petras Muliolis, išdo globėjos O. Bal-trukonienė ir Julė Salasevičienė, korespondentai J. Sadauskas, Marė Mišėikienė ir P. Glugodienė. Veikiančioji komisija, kuri laiko susirinkimus, svarsto visus svarbesnius reikalus ir priduo da apdirbtą darbą, veikia su valdyba: Pola Glugodienė, Juozas Sadauskas, O. Pangonienė, Alvinas Luizienė ir L. Šukienė.

Jau planuojama Gedimino stulpas, fontanų, cemento takus ir visą eilę kitų patogumų padaryti. Numanu, kad jau šiais metais turės didelį darbą padaryti Lietuvių Kultūros Daržely.

P. G. Koresp.

Atvežkime Lietuvios Baletą!

(Atsilepkite visi)

Tur but visų rasių ir tautų geraširdės tetos vienodai žiuri į paugančius jaunikius. Jos paprastai išplečia akis ir glėbius, kai pamato per kai kurį laiką nematytą jauniklį, nebetenka žado ir, šiaip taip atsi-peikėjusios, pradeda užduosdamos jauniklį girti:

— Ko-oks didelis užaugęs! Ko-oks gražus (arba graži), ko-oks buinus!...

Kaip ta geraširdė teta, Amerikos lietuviai jau gali pasikviesti pas save Lietuvą ir pažiūrėti, kaip ji užaugo, kiek išgrobėjo ir „išbuinėjo“, nes niekas tiek Lietuvai gimstant nėra prisidėjęs, kaip Amerikos lietuviai. Dabar jau laikas tam užaugusiam vaikui pasirodyti, ką jis gali, kaip jis atrodo!

Jeigu rusų Monte Karlo baletas Chicago Auditorium teatre ir kitur su dideliu pasisekimu rodo savo „Petrušką“, tai Lietuvos jaunasis baletas, jeigu jis geraširdė teta pakviestų, ant pirštų galų pasistiebs persoktų Atlantį ir savo „Piršlybse“ (vieno veiksmo baletas), pasirodytų netik savo geraširdėi tetai, bet ir amerikiečiams ne lietuviams, gal net geriau už „Petrušką“!...

Taip! Jau Lietuvos baletas užaugo. Kai Chicagoje ir kitur šoko Monte Karlo baletas, tai į Monte Karlo buvo nuvažiuoję ten pakviestas Lietuvos baletas, kuriam net sumokėta apie penkėsiašimt tukstančių litų!

Laimingi rusai, turėdami tokių veiklų teatralinį agentą, kaip Jurokas New Yorke. Tas žmogus ir rupina Amerikai visas rusų meno garsybes.

Lietuviai tokių Jurokų neturi, čia visa ir bėda. Kas surengs keliones, išgarsins, surinks pinigų!... Bet lietuviai turi tiek stiprių meno organizatorių ir tiek jų rėmėjų ir mėgėjų. Visos tos organizacijos ir visi tie asmenys gali tą patį padaryti, ką padaro rusų teatralinis agentas Jurokas. Štai, sukruta visi visur, susirenka, palikę namie partijų liudijimus ir parapijų knygeles, aptaria, apsvarto, pasirupina, ir kurią nors dieną Lietuvos baletas jau žavingai stypčioja ant pirštų galiukų Auditorium teatre Chicagoje ir kituose miestuose. Ir lietuviams šventė didžiausia, ir

Ameriką be pinigų — per širdį nuperkam!

Visi visur, organizacijos ir asmenys, kam tik tas reikalas yra mielas, atsilepkite spaudoje, per radio ir visais kitais būdais, ir pajudinkim akmenį nuo Lietuvos ir Amerikos meno suartėjimo kelio.

Baletas, o ne drama ir opera (jos taip pat Lietuvoje labai išliko), tinka labiausiai todėl, kad judesiu „kalba“ yra visiems suprantama, tarptautiška, kas labiau užtikrina žygio pasisekimą. Drama juk teltikų lietuviams žiūrėti, o operos (lietuvių kalba) tebutų galima tik vieną kitą atskirą dainininką (Kiprą Petrauską ir dar kai ką) kviesti, o visas žygis vis delto brangiai ateitų.

Duokite progos jaunam, bet galingam Lietuvos baletui atsisotiti Kolumbo žemėje, leiskite šio krašto žmonėms paploti ir mūsų drugeliams! Vyrų ir moterų meno mylėtojai, na, pastatykite Lietuvą ant pirštų galiukų ir pavadžiokime ją po pasaulį, kaip premieras šokėjas vedžioja klasiškų šokių šokėją šviesos aplietoje scenoje.

Arėjus Vitkauskas,
2138 W. Coulter St.,
Chicago, Ill.

RIMBAS

MENESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS

Jeigu nuobodumas Prie tavęs vis kimba, Tuoj, nieko nelaukęs, Imk skaityti Rimbą. RIMBAS kas mėnuo buna daug juokingų dainų, paveikslų ir linksmy juokingų pasiskaitymų ir kritikos. Rimbas visiems iš peties kerta. Jei nesi matęs, prisišk 10c. gausi pamatymui. Prenumerata metams tik \$1.00.

Rimb

131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE

KNYGA

EKSKURSIJA LIETUVON

Parašė A. A. SACKS

Knyga parašyta anglų kalba, todėl Amerikoje gimė-augės jaunimas turėtų šią knygą įsigyti ir susipažinti su Lietuvos bukle.

Kaina \$3.00
Gaunama „Tėvynės“ Adm.,
307 West 30th Street,
New York, N. Y.

TEMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Pa-veiklusis Veikalas Antgalviu

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ

I S T O R I J A

TAI yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų frater-nalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santikiai išsivijus. — Juo veikiau tą veikalą užsisakykite, tuo greičiau apsispažinsite su Amerikos lietuvių istorija. Pasiskubinkit.

Kaina \$1.50
Drutame Apdare \$2.00

Reikalaudami, Kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją Šiuo Adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

